

Bijlage

Inventarisatie gemeentelijke begraafplaatsen Westerkwartier

versie juli 2020

Inhoudsopgave

Overzicht gemeentelijke begraafplaatsen.....	5
<i>Overzicht begraafcapaciteit en asbestemmingen per gemeentelijke begraafplaats.....</i>	<i>6</i>
<i>Overzicht begraafbehoeften per begraafplaats op basis van het gemiddeld aantal begravingen in de periode 2015-2019.....</i>	<i>7</i>
1. Gemeentelijke begraafplaats Marum	7
1.1 Situering.....	8
1.2 Dienstverlening.....	9
1.3 Waarden begraafplaats	10
2. Kerkelijke begraafplaats Marum	12
2.1 Situering.....	12
2.2 Dienstverlening.....	12
2.3 Waarden begraafplaats	13
3. Begraafplaats De Wilp	15
3.1 Situering.....	15
3.2 Dienstverlening.....	16
3.3 Waarden begraafplaats	17
4. Begraafplaats Jonkersvaart.....	18
4.1 Situering.....	18
4.2 Dienstverlening.....	19
4.3 Waarden begraafplaats	20
5. Oude begraafplaats Grootegast.....	22
5.1 Situering.....	22
5.2 Dienstverlening.....	23
5.3 Waarden begraafplaats	23
6. Nieuwe begraafplaats Grootegast	25
6.1 Situering.....	25
6.2 Dienstverlening.....	26
6.3 Waarden begraafplaats	27
7. Begraafplaats Oldekerk Niekerk.....	28
7.1 Situering.....	28
7.2 Dienstverlening.....	28
7.3 Waarden begraafplaats	30
8. Begraafplaats Midwolde	31
8.1 Situering.....	31
8.2 Dienstverlening.....	32
8.3 Waarden begraafplaats	34

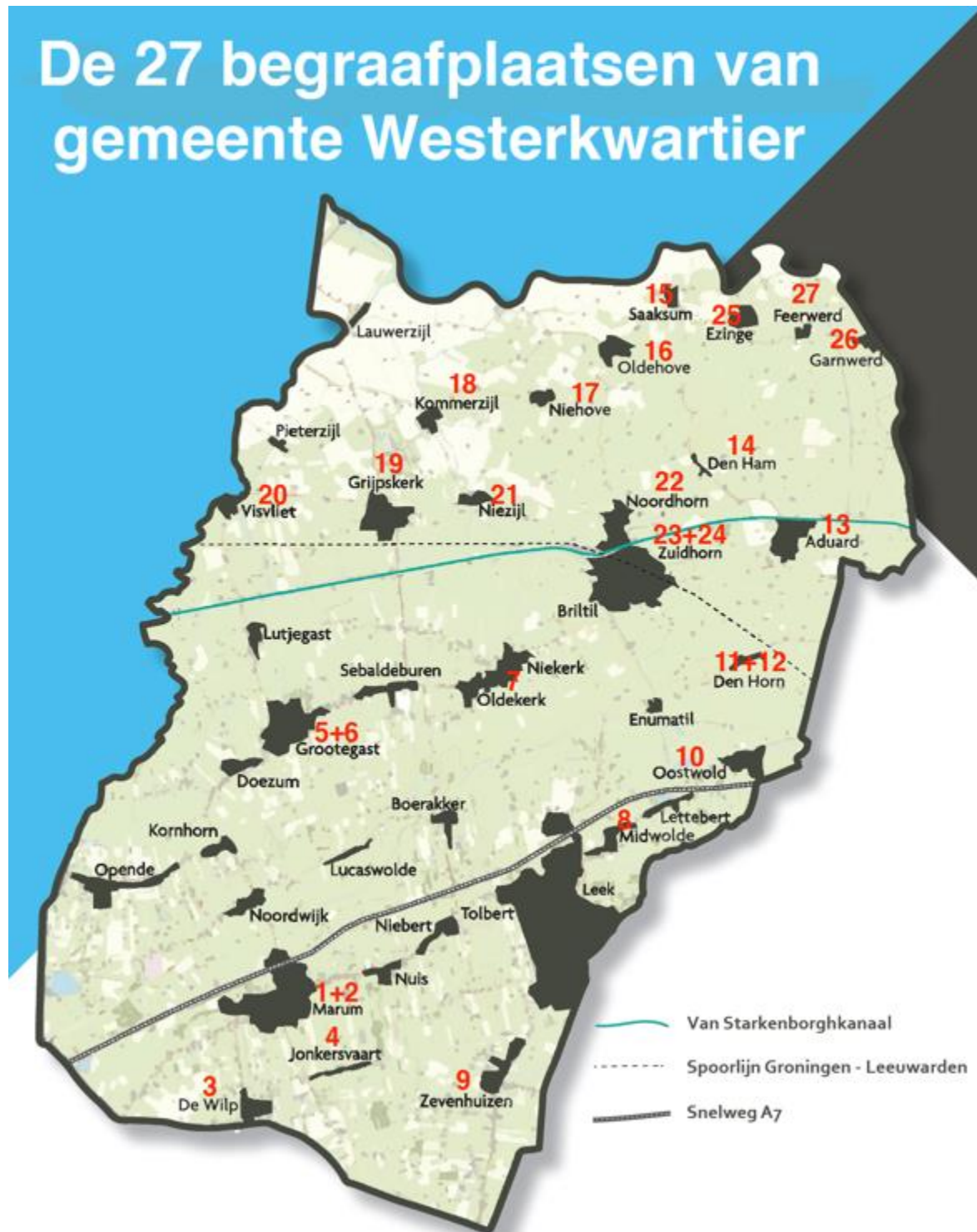
9. Begraafplaats Zevenhuizen	35
9.1 Situering	35
9.2 Dienstverlening.....	36
9.3 Waarden begraafplaats	37
10. Begraafplaats Oostwold	39
10.1 Situering	39
10.2 Dienstverlening	39
10.3 Waarden begraafplaats.....	41
11. Begraafplaats Den Horn	42
11.1 Situering	42
11.2 Dienstverlening	43
11.3 Waarden begraafplaats.....	44
12. Begraafplaats Lagemeeden Den Horn.....	45
12.1 Situering	45
12.2 Dienstverlening	46
12.3 Waarden begraafplaats.....	46
13. Begraafplaats Aduard	48
13.1 Situering	48
13.2 Dienstverlening	49
13.3 Waarden begraafplaats.....	50
14. Begraafplaats Den Ham	51
14.1 Situering	51
14.2 Dienstverlening	52
14.3 Waarden begraafplaats.....	53
15. Begraafplaats Saaksum	54
15.1 Situering	54
15.2 Dienstverlening	55
15.3 Waarden begraafplaats.....	55
16. Begraafplaats Oldehove	57
16.1 Situering	57
16.2 Dienstverlening	57
16.3 Waarden begraafplaats.....	58
17. Begraafplaats Niehove	60
17.1 Situering	60
17.2 Dienstverlening	60
17.3 Waarden begraafplaats.....	61

18. Kommerzijl nieuwe begraafplaats	62
18.1 Situering	62
18.2 Dienstverlening	63
18.3 Waarden begraafplaats.....	64
19. Begraafplaats Grijskerk.....	65
19.1 Situering	65
19.2 Dienstverlening	66
19.3 Waarden begraafplaats.....	68
20. Begraafplaats Visvliet	69
20.1 Situering	69
20.2 Dienstverlening	70
20.3 Waarden begraafplaats.....	71
21. Begraafplaats Niezijl.....	72
21.1 Situering	72
21.2 Dienstverlening	73
21.3 Waarden begraafplaats.....	74
22. Begraafplaats Noordhorn	75
22.1 Situering	75
22.2 Dienstverlening	76
22.3 Waarden begraafplaats.....	77
23. Begraafplaats Zuidhorn Jellemaweg	78
23.1 Situering	78
23.2 Dienstverlening	79
23.3 Waarden begraafplaats.....	80
24. Begraafplaats Zuidhorn Klinckemalaan	81
24.1 Situering	81
24.2 Dienstverlening	82
24.3 Waarden begraafplaats.....	84
25. Begraafplaats Ezinge	85
25.1 Situering	85
25.2 Dienstverlening	85
25.3 Waarden begraafplaats.....	87
26. Begraafplaats Garnwerd	88
26.1 Situering	88
26.2 Dienstverlening	89
26.3 Waarden begraafplaats.....	90

27. Begraafplaats Feerwerd	91
<i>27.1 Situering .....</i>	<i>91</i>
<i>27.2 Dienstverlening .....</i>	<i>92</i>
<i>27.3 Waarden begraafplaats.....</i>	<i>93</i>

Overzicht gemeentelijke begraafplaatsen

De gemeente Westerkwartier heeft 27 begraafplaatsen in beheer. In deze inventarisatie wordt per begraafplaats aangegeven de situering, het aantal jaarlijkse begravingen en de huidige begraafcapaciteit, het dienstenaanbod van soorten graven en asbestemmingen, de voorzieningen en de waarden van de begraafplaatsen.

Begraven binnen de gemeentegrens is ook mogelijk op kerkelijke begraafplaatsen. Deze bevinden zich in Tolbert, Niebert, Doezum, Lutjegast, Grootegast (bij het witte kerkje), Noordwijk, Opende, Kornhorn, Lettelbert en Sebaldeburen. In Leek is een Joodse begraafplaats.

Overzicht begraafcapaciteit en asbestemmingen per gemeentelijke begraafplaats

Per begraafplaats heeft in april 2020 een globale inventarisatie plaatsgevonden van het aantal beschikbare graven en asbestemmingsmogelijkheden.

Begraafplaats	Begraafcapaciteit	Urnengraven	Urnennissen	Verstrooiveld	Zuil voor gedenkplaatjes	Kenmerkende functie *
1 Marum gemeentelijk	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Aanwezig	Nee	Gedenkpark
2 Marum kerkelijk	Geen	Nee	Nee	Nee	Nee	Historisch kerkhof
3 De Wilp	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Aanwezig	Nee	Dorpsbegraafplaats
4 Jonkersvaart	Voldoende	Nee	Voldoende	Aanwezig	Nee	Natuurbegraafplaats
5 Grootegast oud	Alleen bijzettingen	Nee	Nee	Nee	Nee	Historisch park
6 Grootegast nieuw	Voldoende	Voldoende	Beperkt	Aanwezig	Nee	Gedenkpark
7 Oldekerk Niekerk	Voldoende	Voldoende	Beperkt	Aanwezig	Nee	Dorpsbegraafplaats
8 Midwolde	Kritisch	Voldoende	Voldoende	Nee	Nee	Gedenkpark
9 Zevenhuizen	Voldoende	Beperkt	Voldoende	Aanwezig	Nee	Dorpsbegraafplaats
10 Oostwold	Ruim voldoende	Voldoende	Voldoende	Aanwezig	Nee	Kleine kern begraven
11 Den Horn	Ruim voldoende	Voldoende	Nee	Nee	Nee	Kleine kern begraven
12 Lagemeeden Den Horn	Alleen bijzettingen	Nee	Nee	Nee	Nee	Historisch park
13 Aduard	Ruim voldoende	Voldoende	Beperkt	Aanwezig	Aanwezig	Gedenkpark
14 Den Ham	Voldoende	Nee	Nee	Nee	Nee	Historisch kerkhof
15 Saaksum	Voldoende	Nee	Nee	Nee	Nee	Historisch kerkhof
16 Oldehove	Ruim voldoende	Nee	Nee	Aanwezig	Aanwezig	Regionale begraafplaats
17 Niehove	Voldoende	Nee	Nee	Nee	Nee	Kleine kern begraven
18 Kommerzijl nieuw	Ruim voldoende	Voldoende	Nee	Ja	Aanwezig	Dorpsbegraafplaats
19 Grijskerk	Beperkt	Voldoende	Nee	Aanwezig	Aanwezig	Gedenkpark
20 Visvliet	Voldoende	Nee	Nee	Aanwezig	Nee	Dorpsbegraafplaats
21 Niezijl	Ruim voldoende	Nee	Aanwezig	Aanwezig	Nee	Dorpsbegraafplaats
22 Noordhorn	Voldoende	Voldoende	Nee	Aanwezig	Nee	Dorpsbegraafplaats
23 Zuidhorn Jellemaweg	Alleen bijzettingen	Nee	Nee	Nee	Nee	Dorpspark
24 Zuidhorn Klinckemalaan	Beperkt	Voldoende	Nee	Aanwezig	Aanwezig	Gedenkpark
25 Ezinge	Voldoende	Nee	Nee	Nee	Nee	Dorpsbegraafplaats
26 Garnwerd	Ruim voldoende	Nee	Nee	Nee	Nee	Kleine kern begraven
27 Feerwerd	Beperkt	Nee	Nee	Nee	Nee	Kleine kern begraven
* Gedenkpark	Multifunctionele begraafplaats met brede funeraire dienstverlening					
Dorpsbegraafplaats	Begraafplaats met primair functie begraven					
Kleine kern begraven	Begraafplaats met minder dan 5 begravingen per jaar					
Regionale begraafplaats	Begraafplaats met aanzienlijke overcapaciteit					
Natuurbegraven	Begraafplaats met bos voor natuurbegraven					
Historisch kerkhof	Kleine begraafplaats rond historische kerk					
Historisch park	Oude begraafplaats met cultuurhistorische parkfunctie					
Dorpspark	Oude begraafplaats met recreatieve of ecologische hoofdfunctie					

De benodigde begraafbehoefte is afhankelijk van het sterftecijfer van inwoners van de gemeente Westerkwartier, het aantal begravingen van overledenen die buiten de gemeente woonachtig zijn en binnen de gemeente Westerkwartier begraven willen worden, het percentage begravingen versus crematies, de keuze voor een gemeentelijke of kerkelijke dan wel natuurbegraafplaats, de uitgifte van een nieuw graf of de bijzetting in een bestaand graf en het aantal graven met aflopende grafrechten die niet verlengd worden.

Een goede inschatting maken van de benodigde begraafcapaciteit voor de komende decennia is door de vele onzekerheden lastig. De verwachting is dat door de vergrijzing het aantal sterfgevallen de komende decennia zal stijgen, maar de landelijke trend is dat er minder begraven en meer gecremeerd gaat worden. De vraag is of dat ook voor de gemeente Westerkwartier opgaat. Wel is er een

toenemende belangstelling voor natuurbegraven waarneembaar. Effecten van eerdere maatregelen, graven uitgeven voor bepaalde tijd, worden voor de meeste begraafplaatsen pas vanaf 2022 en 2023 merkbaar wanneer de eerste graftermijnen aflopen. Onduidelijk is hoeveel nabestaanden gaan kiezen voor een verlenging en hoeveel graven er vrij gaan komen.

Andere indicatoren die inzicht kunnen geven in de bepaling van het aantal benodigde graven per begraafplaats zijn het gemiddeld aantal begravingen per jaar over de laatste 5 jaar en het aantal inwoners van het gemeentedeel waarin de begraafplaats ligt.

Overzicht begraafbehoeften per begraafplaats op basis van het gemiddeld aantal begravingen in de periode 2015-2019

Begraafplaats	Begravingen 2019	Begravingen 2018	Begravingen 2017	Begravingen 2016	Begravingen 2015	Begravingen Gemiddeld per jaar	Potentiele gebruikers Inwoners gemeentedeel per 01-01-2020*
1 Marum gemeentelijk	17	17	18	14	22	18	5.886
2 Marum kerkelijk	2	2	2	0	2	2	Zie 1
3 De Wilp	12	11	13	10	9	11	636
4 Jonkersvaart	1	3	1	0	1	1	255
5 Grootegast oud	4	5	7	3	6	5	Zie 6
6 Grootegast nieuw	28	17	11	8	17	16	3.471
7 Oldekerk Niekerk	13	13	14	21	19	16	1.316
8 Midwolde	27	22	25	24	31	26	379 + Leek 11.178 **
9 Zevenhuizen	21	15	21	16	16	18	2.719
10 Oostwold	4	2	6	3	4	4	685
11 Den Horn	3	4	4	1	2	3	407
12 Lagemeeden Den Horn	0	0	0	0	0	0	Zie 11
13 Aduard	8	9	10	11	9	9	2.180
14 Den Ham	1	1	1	0	2	1	289
15 Saaksum	0	0	0	1	1	1	96
16 Oldehove	8	10	5	10	7	8	1.538 ***
17 Niehove	0	1	0	0	1	1	244
18 Kommerzijl nieuw	6	3	7	3	5	5	560
19 Grijskerk	11	12	14	16	12	13	2.724 ***
20 Visvliet	8	1	4	10	3	5	302 + Pieterzijl 244
21 Niezijl	6	6	5	7	9	7	1.451
22 Noordhorn	4	2	3	7	11	5	1.458
23 Zuidhorn Jellemaweg	0	0	0	0	0	0	Zie 24
24 Zuidhorn Klinckemalaan	33	32	23	31	29	30	8.058 + Briltill 1.457 ****
25 Ezinge	6	4	8	3	9	6	799
26 Garnwerd	0	0	0	2	0	1	439
27 Feerwerd	3	1	2	2	1	2	315

* Bron: Team Inwonerszaken gemeente Westerkwartier

** Inwoners van Leek maken vaak gebruik van de gemeentelijke begraafplaats in Midwolde of de kerkelijke begraafplaats van Tolbert

*** Inwoners van Lauwerzijl (maken ook gebruik van de begraafplaatsen in Oldehove en Grijskerk

**** Inwoners van Enumatil (1.325 inwoners) maken ook gebruik van de begraafplaatsen in Zuidhorn en Niekerk/Oldekerk

Inwoners van het gemeentedeel Tolbert (4.445 inwoners), Niebert (655 inwoners), Doezem (1.117 inwoners), Lutjegast (915 inwoners), Noordwijk (441 inwoners), Opende (2.505 inwoners), Kornhorn (637 inwoners), Lettebert (159 inwoners) en Sebaldeburen (667 inwoners) maken veelal gebruik van lokale kerkelijke begraafplaatsen

Van de gemeenteden Boerakker (657 inwoners), Nuis (736 inwoners) en Lucaswolde (196 inwoners) is onduidelijk van welke begraafplaatsen ze gebruik maken.

1. Gemeentelijke begraafplaats Marum

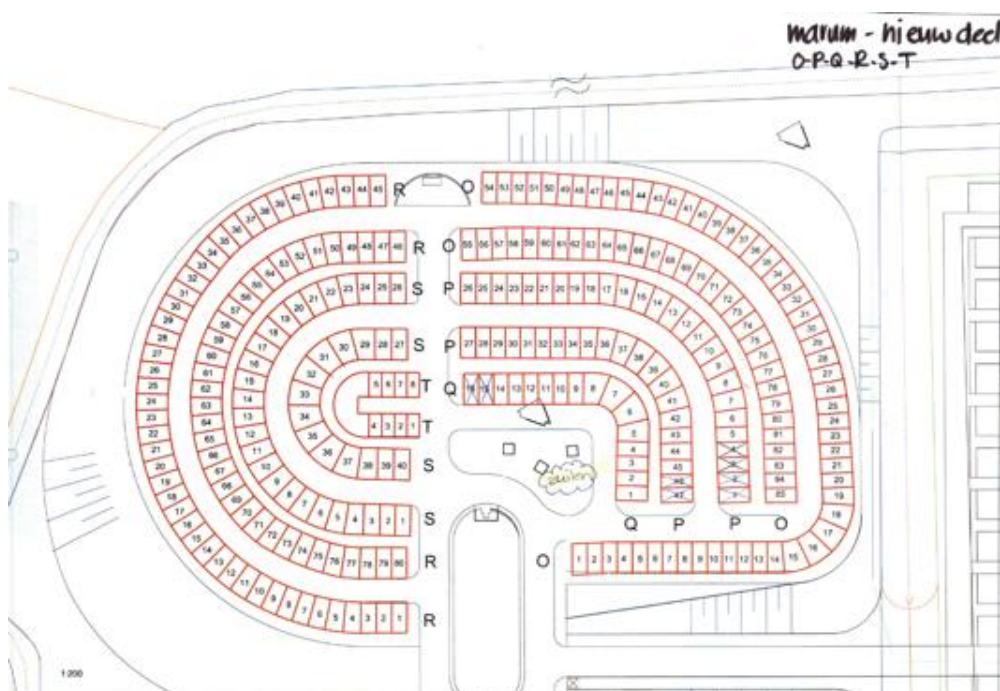
1.1 Situering

Adres:	Kerklaan, 9363 GT Marum. Voormalige gemeente tot 2019: Marum.
Indeling:	De gemeentelijke begraafplaats bestaat uit 2 delen, een nieuw en oud gemeentelijk deel. De naastgelegen kerkelijke begraafplaats van de Protestantse Hervormde Kerk is eveneens bereikbaar via de gemeentelijke begraafplaats en in beheer bij de gemeente (zie hoofdstuk 2). De uitbreiding is van 2012, waarbij de Hervormde Kerk de gemeente een stuk grond heeft afgestaan in ruil voor het groenonderhoud van de kerkelijke begraafplaats.
Oppervlakte:	Ongeveer 0,9 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 18 per jaar.
Bevolking:	Marum telt 5.886 inwoners.
Plattegrond:	

Oudste deel gemeentelijke begraafplaats Marum

Deel nieuwe uitbreiding gemeentelijke begraafplaats Marum

1.2 Dienstverlening

1.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven, Keldergraven. Keldergraven zijn gesitueerd in vak N rechts van de ingang. Veel keldergraven hebben problemen met wateroverlast en daardoor slechte vertering.

Een actuele grafnummerkaart is aanwezig.

Aantal begravingen in 2019: 17 begravingen op het gemeentelijke deel.

De gravenkaart en grafadministratie zijn op orde.

Begraafcapaciteit: Ruim voldoende op de uitbreiding. Vanaf 2023 komen er nieuwe graven vrij indien aflopende grafrechten niet verlengd worden.

Graven liggen zeer verspreid over de verschillende vakken van de uitbreiding (vrije keus).

1.2.2 Asbestemmingen

Er zijn 133 urnengraven aanwezig op een hofje rechts van de ingang, waarvan 82 lege urnengraven. Er is potentie voor 20 extra urnengraven bij opoffering van tussenliggend groen in de rijen.

Er zijn 4 urnenmuren bij de ingang met 52 nissen, waarvan er 5 leeg zijn.

Op de uitbreiding staan 3 urnenzuilen met 16 nissen, totaal 48 nissen, waarvan er 38 leeg zijn.

Verstrooiveld is aanwezig.

De capaciteit voor asbestemmingen is voldoende.

Aantal asbestemmingen in 2019: 9, waarvan 5 nissen in een muur en 4 in de zuil.

1.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Er is bij het verstrooiveld geen zuil voor gedenkplaatjes.

1.2.4 Voorzieningen

Paden: Hoofdpaden oude deel geasfalteerd en nieuwe deel voorzien van granulaat.

Watertappunten: Aanwezig (op nieuwe deel realisatie in 2020).

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Zeer ruime parkeergelegenheid bij de ingang aan de Kerklaan, in gezamenlijk gebruik met FrieslandCampina.

Bedrijfsgebouw: Voormalig lijkhuisje bij de poort dat dienstdoet als opslagruimte.

1.3 Waarden begraafplaats

1.3.1 Natuurwaarden

Oude deel rijk aan grote bomen. Veel vogels aanwezig.

1.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

Op het gemeentelijke deel zijn de historische waarden beperkt.

1.3.3 Belevingswaarden

Rustige ligging aan de rand van de dorpskern. Oude deel gemeentelijke begraafplaats is door de bomen een koele verblijfsplek, ook op warme dagen. De prachtige Moerascipressen hebben als nadeel dat de wortels de bestrating omhoog werken en daardoor overlast veroorzaken.

2. Kerkelijke begraafplaats Marum

2.1 Situering

Adres:	Noorderringweg 41, 9363 HA Marum.
Voormalige gemeente:	Marum.
Indeling:	Rechthoekig perceel met een oude kerk linksboven in het perceel, gezien vanaf het pad vanaf de Noorderringweg.
Oppervlakte:	Ongeveer 0,60 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 2 bijzettingen per jaar.
Plattegrond:	

2.2 Dienstverlening

2.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn hoofdzakelijk Enkelgraven.
Aantal begravingen in 2019: 2 bijzettingen.
Begraafcapaciteit: Geen nieuwe graven beschikbaar.

2.2.2 Asbestemmingen

Er zijn geen asbestemmingen aanwezig.

2.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

Bij het poortje aan de Noorderringweg staat een monument voor de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog.

2.2.4 Voorzieningen

Paden: Hoofdpaden asfalt

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Bij de ingang van de gemeentelijke begraafplaats.

Bedrijfsgebouw: Is op het kerkelijk deel niet aanwezig.

2.3 Waarden begraafplaats

2.3.1 Natuurwaarden

Beperkt. Bij extensief maaibeheer meer ruimte voor kruiden in het gazon.

2.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

Op het kerkelijke deel liggen veel oude graven met cultuurhistorische waarden.

Een groep vrijwilligers knapt op eigen initiatief vervallen graven op.

Er is nog geen overzichtslijst van te bewaren graven en monumenten.

Over de begraafplaats loopt het Witte Nonnenpad, een wandelroute die verhaalt over gedwarsboomde liefdes en de liefde van een non voor een Spaanse soldaat.

Het monument bij het looppad vanaf de Noorderringweg naar de N.H. Kerk is een gedenkteken ter nagedachtenis aan slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog. Als vergelding tegen de april-mei stakingen werden op 3 mei 1943 zestien inwoners van

Marum opgepakt: Berend Assies, Geert Jan Diertens, Jan Doornbosch, Karst Doornbosch, Johannes Glas, Albert Hartholt, Andries Hartholt, Dirk Hartholt, Hendrik Hartholt, Eeuwe de Jong, Friedrich Ludwich van de Riet, Gerrit van der Vaart, Sibbele de Wal, Jelle van der Wier, Steven van der Wier en Uitze van der Wier. Zij werden op de Duitse radarstelling Trimunt bij Marum gefusilleerd. Zij werden begraven bij de kerk van Marum. Het moderne monument contrasteert met het historische kerkhof. Op het weiland naast de kerk bevindt zich de Bult van Marum, een door mensen opgeworpen heuvel uit de twaalfde of dertiende eeuw ten behoeve van een versterkte woontoren. De gracht om de Bult is gedempt. Op de top bevindt zich een lindeboom.

De pittoreske oude kerk op het kerkelijke deel dateert van eind 12^e eeuw.

2.3.3 Belevingswaarden

De kerkelijke begraafplaats is open en ruimtelijk, met weinig beplanting. Vanaf het kerkelijke deel is er ruim zicht op de zuivelfabriek van FrieslandCampina, een groot contrast met de sfeer van de begraafplaats.

3. Begraafplaats De Wilp

3.1 Situering

Adres:	Nieuwlandweg 15a, 9367 VA De Wilp.
Voormalige gemeente:	Marum.
Indeling:	Oudste deel (vak A, B, C en D) had vroeger een ingang aan de Meester Nennstiehlweg. Uitbreiding heeft plaatsgevonden in het verlengde van het oude deel met een nieuwe ingang aan de Nieuwlandweg (vak E t/m O). Meest recente uitbreiding is aan de achter zijkant van de voorlaatste uitbreiding. Die aanleg is in een bogenstructuur (vak P).
Oppervlakte:	1,73 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 11 per jaar.
Bevolking:	De Wilp telt 636 inwoners.
Plattegrond:	

3.2 Dienstverlening

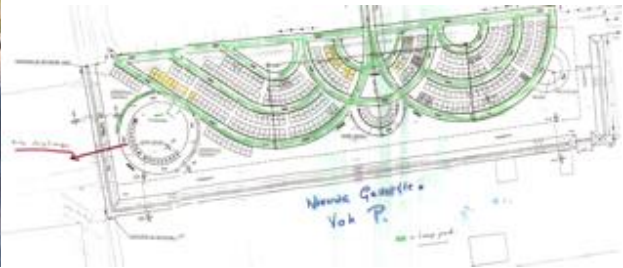
2.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven, Keldergraven.

Aantal begravingen in 2019: 12 personen.

De grafkaart en grafadministratie is actueel.

Begraafcapaciteit: Voldoende. Nieuwe graven zijn beschikbaar in vak P. Vanaf 2023 komen er nieuwe graven vrij indien aflopende grafrechten niet verlengd worden.

3.2.2 Asbestemmingen

In de cirkel bij de nieuwe urnenmuren (vak P) is ruimte voor 20 urnengraven gelegen in grind, waarvan er 3 zijn uitgegeven. In het gras van de cirkel is ruimte voor 22 extra urnengraven.

De oude urnenmuur (tussen blok G en H) telt 13 urnen nissen, waarvan er twee leeg zijn.

In vak P staan twee nieuwe urnenmuren rond een cirkel, met elk 18 nissen, 36 in totaal, waarvan er 24 zijn uitgegeven. In totaal zijn er in de oude en nieuwe muren nog 15 nissen leeg.

Op de begraafplaats zijn geen urnenzuilen aanwezig.

Verstrooiveld is aanwezig. Zuil voor gedenkplaatjes ontbreekt.

Aantal asbestemmingen in 2019: 2 nissen in muur.

De capaciteit voor asbestemmingen is voldoende.

3.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

3.2.4 Voorzieningen

Paden: Hoofdpaden zijn geasfalteerd. Zijpaden zijn deels voorzien van schelpen.

Tussen de graven groeit gras. Bij de urnenmuren ligt een klinkerbestrating.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Parkeergelegenheid is aanwezig langs de toegangsweg aan beide zijden van de ingang aan de Nieuwlandweg.

Bedrijfsgebouw: Voormalig lijkhuisje achter de poort dat dienstdoet als opslagruimte.

3.3 Waarden begraafplaats

3.3.1 Natuurwaarden

Beperkte natuurwaarden. Langs het hoofdpad staan berkenbomen. Verder een vrij open begraafplaats.

De meest recente uitbreiding is vormgegeven via beukenhagen.

3.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

Op de begraafplaats bevindt zich een traditionele klokkenstoel.

Nog geen inventarisatie van cultuurhistorische waarden.

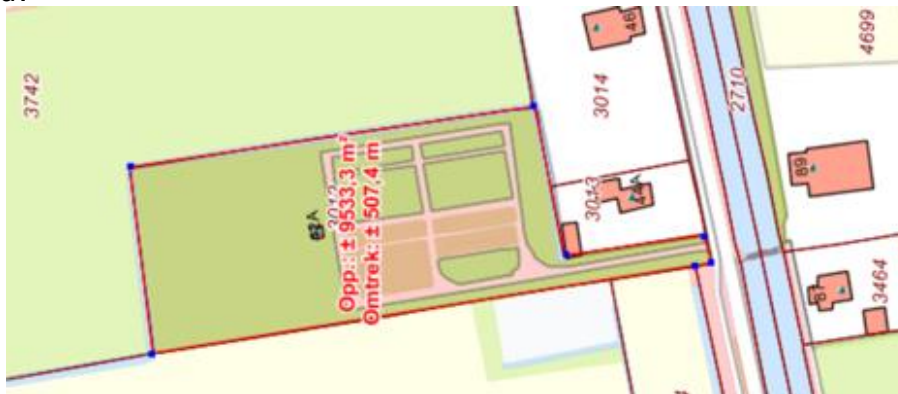
3.3.3 Belevingswaarden

Vrij traditionele begraafplaats met strakke lijnen, uitgezonderd de laatste uitbreiding die speelser van opzet is middels bogen en (halve) cirkels. Nabestaanden kunnen zelf een grafplek kiezen.

4. Begraafplaats Jonkersvaart

4.1 Situering

Adres:	Jonkersvaart 42A, 9366 TE Jonkersvaart.
Voormalige gemeente:	Marum.
Indeling:	Voorste gedeelte bestaat uit een open grasvlakte met een padenstructuur in de vorm van een kruis als centrale as. Op de kop van de as staat op de overgang naar het bos een klokhuis. Achterste deel bestaat uit bos met een baarhuisje.
Oppervlakte:	0,95 ha, waarvan 0,35 ha bos.
Begravingen:	Gemiddeld 1 per jaar.
Bevolking:	Jonkersvaart telt 255 inwoners.
Plattegrond:	

4.2 Dienstverlening

4.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven en Kindergraven. Het rechtse deel voor het klokhuis heeft overwegend oude graven die zijn uitgegeven voor onbepaalde tijd. In het linkse deel worden nieuwe graven uitgegeven.

De grafkaart en grafadministratie is actueel.

Aantal begravingen in 2019: 1 nieuw graf.

Begraafcapaciteit: Ruim voldoende. Vanaf 2023 komen er nieuwe graven vrij wanneer aflopende grafrechten niet verlengd worden.

Op het terrein van de begraafplaats ligt een natuurlijk bos van 60 x 45 meter (0,32 ha) met de bestemming begraafplaats. Met eenvoudige ingrepen, zoals het aanleggen van een kronkelend houtsnipper pad is dit bos toegankelijk te maken voor natuurbegravingen. Natuurbegraven voorziet in een belangrijke maatschappelijke behoefte.

4.2.2 Asbestemmingen

Geen urnengraven aanwezig.

Er is een urnenmuur met 11 nissen, waarvan er 5 in gebruik zijn. Er resten 6 lege nissen.

Geen urnenzuilen.

Verstrooiveld is aanwezig naast de urnenmuur. Geen zuil voor gedenkplaatjes.

Aantal asbestemmingen in 2019: 1 nis in muur.

De capaciteit voor asbestemmingen is voldoende.

4.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

4.2.4 Voorzieningen

Paden: De hoofdpaden zijn geasfalteerd. Graspaden tussen de graven.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Beperkt. Alleen in de berm.

Bedrijfsgebouw: Voormalig lijkhuisje als opslagruimte in bos en voormalig historisch waardevol baarhuisje met klokkenstoel.

4.3 Waarden begraafplaats

4.3.1 Natuurwaarden

De begraafplaats is een oase van rust midden in het landelijke gebied en voorzien van een diversiteit aan bomen en struiken. Een paradijs voor vogels en schuilplek voor klein wild.

4.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

Er staat een bijzonder klokhuis bouwwerk in goede staat, een baarhuisje met daarboven een kleine luidtoren. Het baarhuisje is dermate uniek dat het in aanmerking komt voor de gemeentelijke monumentenlijst. Nog geen inventarisatie van historische waarden.

De begraafplaats ligt verscholen achter een woonerf en is bereikbaar via een door hagen en bomen omgeven oprijlaan. Een verstilde ruimte tussen weilanden en grenzend aan een verkoelend bos.

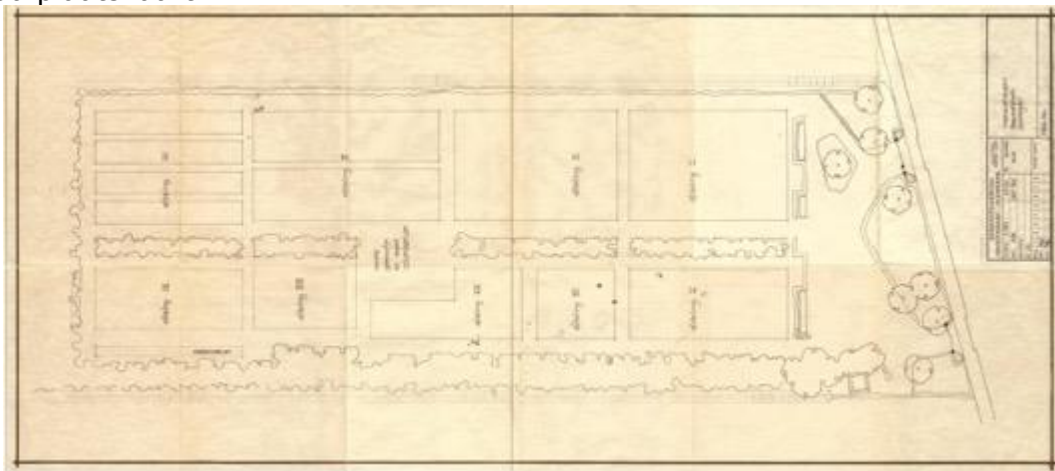
5. Oude begraafplaats Grootegast

5.1 Situering

Adres:	Bovenweg 24b, 9861 GH Grootegast.
Voormalige gemeente tot 2019:	Grootegast.
Indeling:	Het oudste deel is gelegen aan de rechterzijde van de poort (Afdeling I t/m IV) en de nieuwere delen (Afdeling V t/m IX) links van de poort en aan het eind van de begraafplaats.
Oppervlakte:	1,2 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 5 bijzettingen per jaar.
Plattegrond:	

Begraafplaatskaart:

Toegangshek:

5.2 Dienstverlening

5.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven en Keldergraven. Aantal begravingen in 2019: 4 graven.

De grafkaart en grafadministratie zijn niet volledig actueel.

Begraafcapaciteit: Nieuwe graven zijn niet voorhanden. Er vinden alleen bijzettingen plaats in reeds uitgegeven graven.

Alle graven in de gemeente Grootegast zijn uitgegeven voor onbepaalde tijd. Op een deel van de oudste graven zijn vaak geen grafmonumenten meer aanwezig. Andere monumenten zijn in verval, maar opmerkelijk is ook het grote aantal opgeknapte oude monumenten.

5.2.2 Asbestemmingen

Op de grafkaart zijn linksachter op het terrein (naast afdeling IX) urnengraven gesitueerd. Deze ruimte is echter ingevuld met gewone graven.

Er zijn geen urnenmuren.

Een verstrooiveld is niet aanwezig.

Asbestemmingen in 2009: Geen.

Er is geen capaciteit voor asbestemmingen. Deze zijn wel in ruime mate voorhanden op de nieuwe begraafplaats.

5.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

5.2.4 Voorzieningen

Paden: Hoofdpaden zijn van grind en schelpen. Enkele zijpaden zijn in het kader van nieuw beheer ingezaaid met gras.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Ruim voorplein met voldoende parkeerplaatsen.

Bedrijfsgebouw: Voormalig baarhuisje is in gebruik als opslagruimte.

5.3 Waarden begraafplaats

5.3.1 Natuurwaarden

Stiltegebied midden in de dorpskern. Dichte begroeiing aan de linkerzijde met bomen en struiken. Aan de rechterzijde grenzend aan een klein parkje.

5.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

Veel oude graven met historische waarden. Er heeft nog geen inventarisatie plaatsgevonden van te behouden graven.

5.3.3 Belevingswaarden

De begraafplaats heeft de uitstraling van een historisch openluchtmuseum met bijzondere grafbedekkingen, monumenten en bekende inwoners uit het verleden.

6.2 Dienstverlening

6.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven

Aantal begravingen in 2019: 28 personen.

Een actuele grafkaart is aanwezig en de administratie is op orde.

Begraafcapaciteit: Zeer ruim op het achterste deel van de begraafplaats.

Alle graven in de gemeente Grootegast zijn tot 2020 uitgegeven voor onbepaalde tijd. Dat betekent dat er de komende 20 jaar geen oude grafplekken vrijkomen voor heruitgifte.

Tegenover de urnenmuur bevinden zich enkele rijen specifiek voor kindergraven.

6.2.2 Asbestemmingen

Achter de urnenmuur zijn 19 urnengraven aanwezig, waarvan er 2 in gebruik zijn. In het groenvak rond het eerste plein zijn nog eens een twintigtal extra urnengraven te creëren in de groenstrook.

In de urnenmuur zijn 16 standaardnissen en 8 extra grote urnennissen beschikbaar, waarvan er respectievelijk 7 en 5 leeg zijn.

Er zijn geen urnenzuilen aanwezig.

Er is een verstrooiveld voor as aanwezig, maar geen met zuil voor naamplaatjes.

Aantal asbestemmingen in 2019: 1 nis in muur.

Capaciteit asbestemmingen: Voldoende.

6.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

6.2.4 Voorzieningen

Paden: Hoofdpaden zijn van asfalt. De pleinen van klinkers en de ruimte voor de urnemuur is van schelpen voorzien.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Bedrijfsgebouw: Houten schuur voor opslag.

Parkeergelegenheid: Ruim voorplein met voldoende parkeerplaatsen.

6.3 Waarden begraafplaats

6.3.1 Natuurwaarden

Door de nieuwe aanleg nog beperkt.

6.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

Niet aanwezig.

6.3.3 Belevingswaarden

De begraafplaats is gelegen naast het Witte kerkje en kerkhof van de Hervormde kerk Grootegast. Dit vormt een prachtig achtergronddecor.

Deze begraafplaats heeft aan de buitenrand van de achterzijde van de begraafplaats en aan de zijde langs het Witte kerkje zeer ruime grasstroken.

7. Begraafplaats Oldekerk Niekerk

7.1 Situering

Adres:	Smidshornerweg 13, 9822 AP Niekerk
Voormalige gemeente:	Grootevast
Indeling:	De begraafplaats bestaat uit 3 uitbreidingen. Het oudste deel is gelegen langs de hoofdweg, met daarachter 2 uitbreidingen.
Oppervlakte:	2,0 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 16 per jaar.
Bevolking:	Oldekerk heeft 1.316 inwoners en Niekerk 1.606 inwoners.
Plattegrond:	

7.2 Dienstverlening

7.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven, Keldergraven. Tot 2020 werden graven uitgegeven voor onbepaalde tijd. Kindergraven worden uitgegeven links achterin het oude deel in de rij naast de haag. Maar kindergraven komen ook versnipperd voor tussen andere graven.

Aantal begravingen in 2019: 13 graven.

Begraafcapaciteit: Voorlopig voldoende, maar op termijn een probleem omdat er de komende 20 tot 30 jaar geen oude graven vrijkomen om opnieuw uit te geven.

7.2.2 Asbestemmingen

Aan de achterzijde van de urnenmuur zijn 23 urnengraven uitgegeven, waarvan er 2 bezet zijn. Aan de linkerzijde van het monument is naast de haag ruimte voor 10 extra urnengraven en rechts en links van het monument 2 x 5 urnengraven in het groen.

Er bevinden zich 8 urnenmuren met in totaal 72 urnennissen, waarvan er 65 zijn uitgegeven. Er zijn 7 lege nissen.

Er zijn geen urnenzuilen.

Verstrooiveld is aanwezig, maar geen gedenkmonument voor de plaatsing van naamplaatjes.

Uitgifte asbestemmingen in 2019: 2 nissen in muur.

De capaciteit voor urnengraven is voorlopig voldoende, maar het aantal resterende nissen voor de plaatsing van asbussen is zeer gering. Aangezien ze zijn uitgegeven voor onbepaalde tijd komen ze ook niet meer vrij.

7.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

7.2.4 Voorzieningen

Paden: De hoofdpaden zijn geasfalteerd.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Beperkt langs het pad naar de beide poorten. Smalle inrit.

Bedrijfsgebouwen: Aan de rechterzijde van de rechterpoort is een voormalig lijkhuisje ingericht als opslagruimte.

7.3 Waarden begraafplaats

7.3.1 Natuurwaarden

Bij de twee uitbreidingen loopt er een sloot in het midden van de begraafplaats, omgeven door hagen. De sloten in het voorste deel zijn gedempt en beplant met bosplantsoen. Relatief veel bomen en struiken aanwezig, ideaal voor de biodiversiteit, met name vogels.

7.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

In het midden van de oprijlaan bevindt zich een gedenkmunument voor slachtoffers van de tweede wereldoorlog.

Tussen het oude deel en de eerste uitbreiding bevinden zich 2 opmerkelijke graven in een apart vak. Het betreft gemeentesecretaris Frans Witte en zijn echtgenoot.

7.3.3 Belevingswaarden

Een groene vrij klassieke dorpsbegraafplaats met een rechte lijnenstructuur.

8. Begraafplaats Midwolde

8.1 Situering

Adres:	Hoofdstraat 134, 9355 TD Midwolde.
Voormalige gemeente:	Leek. De voormalige gemeente Leek heeft in de woonkern Leek geen eigen gemeentelijke begraafplaats en maakt daarom voor de inwoners van de kern Leek gebruik van de gemeentelijke begraafplaats in Midwolde.
Indeling:	<p>De begraafplaats bestaat uit een kerkelijk deel rond de kerk en een uitbreiding daarvan aan de andere zijde van het pad. Beiden zijn bij de kerk in beheer.</p> <p>De gemeentelijke begraafplaats loopt daarin over en betreft de vakken A t/m M. De vakken P en O zijn de latere uitbreiding waar 1-diep begraven mogelijk is. Meest recent is vak N, waar gekozen is voor een ophoging waardoor 2-diep begraven mogelijk is.</p>
Oppervlakte:	1,4 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 26 per jaar.
Bevolking:	Midwolde telt 379 inwoners, Leek 11.178 inwoners.
Plattegrond:	

8.2 Dienstverlening

8.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Twee-diepgraven, Kindergraven.

Aantal begravingen in 2019: 27 personen.

Inclusief bijzettingen zijn jaarlijks 25 – 30 nieuwe begraafplekken nodig.

Begraafcapaciteit: Op zowel het kerkelijke als gemeentelijke deel van de begraafplaats is het aantal vrije graven beperkt. Voor het gemeentelijke deel betreft het 11 Enkelgraven voor 1-diep begraven, 20 Dubbele graven (totaal 40 overledenen) en 9 Enkelgraven van twee-diep in vak N. De huidige beschikbare capaciteit gaat op korte termijn problemen geven. Inbreilocaties zijn voorhanden.

Door het actieve ruimingsbeleid van de voormalige gemeente Leek komen er jaarlijks nieuw uit te geven graven vrij na ruiming van graven die niet verlengd worden. Dit aantal graven is niet stabiel en wisselt jaarlijks, hetgeen de planning van de extra capaciteit bemoeilijkt.

Op het moment dat de kerkelijke begraafplaats vol is valt een grotere vraag naar graven op het gemeentelijke deel te verwachten.

Voor het vergroten van de begraafcapaciteit zijn een aantal opties:

De meest duurzame voor de langere termijn, maar wel de meest kostbare optie, is uitbreiding van de begraafplaats door de aankoop en ophoging van een aangrenzend weiland.

Een tweede optie betreft het creëren van inbreiplekken voor nieuwe graven. Door verlenging van de paden in vak P en O (tot aan de slootkant) kunnen op korte termijn 42 tot 61 nieuwe Enkelgraven uitgegeven worden, dan wel 42 Dubbelgraven en 21 Enkelgraven. Dit biedt 3 jaar extra ruimte, maar is geen lange termijn oplossing.

Een derde optie is het samen met de kerk inrichten van het weiland tussen parkeerplaats en het kerkelijke deel van de begraafplaats (grond in bezit van de kerk) en daar een nieuw kerkelijk en een nieuw gemeentelijk deel openen. Ophogen is ook daar noodzakelijk.

Een vierde optie is het vervallen verklaren van oude graven waarvan geen rechthebbende meer bekend zijn. Deze procedure duurt 2 jaar alvorens tot ruiming kan worden overgegaan.

Optie vijf is andere begraafplaatsen aanbevelen als alternatief, zoals Jonkersvaart, Zevenhuizen en Oostwold, begraafplaatsen binnen 5 km afstand en met keus uit een verschillende uitstraling.

8.2.2 Asbestemmingen

In het urnenhofje tussen vak O en P is een urnenhofje met urengraven en urnenmuren met nissen.

Asbestemmingen in 2019: Nul.

Bij de urnenmuren is ruimte voor 40 urnengraven in het gras aan de pad zijde en haagzijde. Momenteel zijn pas 6 urnengraven in gebruik.

Het urnenhofje telt 6 gelijke urnenmuren met elk ruimte voor 15 nissen (tweezijdig), 1 aan de rechterzijde van het pad en 5 aan de linkerzijde. In totaal 120 nissen. Achter de 5 urnenmuren bevindt zich nog een ander type urnenmuur met 32 nissen. In totaal zijn er 35 lege nissen.

Gepland zijn twee verstrooiveldjes net voor de urnenmuren langs het toegangspad. De zijkanten van de urnenmuren kunnen eventueel gebruikt worden voor het aanbrengen van gedenkplaatjes voor personen van wie de as verstrooid is.

De capaciteit voor asbestemmingen is vooralsnog ruim voldoende.

8.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

8.2.4 Voorzieningen

Paden: Geasfalteerd. De zijpaden zijn graspaden.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Ruime parkeergelegenheid tegenover de ingang.

Bedrijfsgebouwen: Baarhuisje en een verblijfsruimte voor de medewerkers.

8.3 Waarden begraafplaats

8.3.1 Natuurwaarden

De begraafplaats heeft een groen karakter.

8.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

Het kerkelijke deel van de begraafplaats omringt de oude Nederlands-Hervormde kerk van Midwolde. De oudste delen stammen van de 13^e eeuw en het romaanse karakter is duidelijk zichtbaar aan de drie halfronde ramen aan de noordzijde. De forse toren met zadeldak wordt door grote steunberen overeind gehouden. Voor meer informatie: <https://www.kerkmidwolde.nl/historie>

Vrijwilligers van de Stichting Anna van Ewsum (S.A.V.E.) dragen zorg voor het onderhoud van oude grafmonumenten. Zij hebben een lijst opgesteld van historisch waardevolle graven en grafbedekkingen die het bewaren waard zijn.

8.3.3 Belevingswaarden

Met de oude kerk van Midwolde op de achtergrond heeft deze begraafplaats een idyllische uitstraling, met name het oudste deel dat aansluit op het kerkelijke deel.

9. Begraafplaats Zevenhuizen

9.1 Situering

Adres:	Kerkhoflaan 7, 9354 BB Zevenhuizen.
Voormalige gemeente:	Leek.
Indeling:	De hoofdingang bevindt zich aan de Kerkhoflaan. Vak A t/m D liggen in het oude deel. Vak E en F zijn uitbreidingen. Bij de laatste uitbreiding, vak F, is de begraafplaats opgehoogd waardoor 2-diep begraven kan worden. Bij de overgang van het oude deel naar vak E en F bevinden zich de asbestemmingsmogelijkheden.
Oppervlakte:	1,5 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 18 per jaar.
Bevolking:	2.719 inwoners.
Plattegrond:	

9.2 Dienstverlening

9.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven, Twee-diep graven.

Aantal begravingen in 2019: 21 graven.

Begraafcapaciteit: Voorlopig voldoende ruimte voor nieuwe graven in vak F.

Door het actieve ruimingsbeleid van de voormalige gemeente Leek komen er jaarlijks nieuw uit te geven graven vrij na ruiming van graven die niet verlengd worden. Dit aantal graven is niet stabiel en wisselt jaarlijks, hetgeen de planning van de benodigde capaciteit bemoeilijkt.

9.2.2 Asbestemmingen

Tussen vak E en F is een urnenpleintje met drie urnenmuren en urnengraven erachter (veld E). De urnengraven liggen aan het begin van een rij standaard graven en zijn uitgegeven met twee per grafplek. Hierdoor is er weinig ruimte voor het benaderen van de achterste urnengraven. Het aantal urnengraven is beperkt en er zijn nog maar 2 x 3 urnengraven beschikbaar.

In de urenmuren zijn 58 nissen beschikbaar. In de twee oudere urnenmuren betreft het 2 x 13 nissen, waarvan er 1 leeg is. In de nieuwe urnenmuur 32 nissen, waarvan er 22 leeg zijn.

Een verstrooiveld is nog niet aanwezig, maar wel is een plek aanwijsbaar.

Aantal asbestemmingen in 2019: Geen.

De capaciteit van asbestemmingen is voorsnog voldoende. Het aanbod van urnengraven is gering, maar er is weinig vraag.

9.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

9.2.4 Voorzieningen

Paden: Oude deel overwegend geasfalteerd en op nieuwe deel schelpen.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig. Achter de nieuwste urnenmuur is een overdekt prieel met zitbank.

Parkeergelegenheid: Parkeergelegenheid tegenover de ingang.

Bedrijfsgebouwen: Er is een oud baarhuisje naast de poort dat als schuur dienstdoet.

9.3 Waarden begraafplaats

9.3.1 Natuurwaarden

Een open begraafplaats met veel gazon en een rijke begroeiing aan de randen, deels bosplantsoen.

9.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

Het oude deel van de begraafplaats is rijk aan cultuurhistorisch waardevolle graven en grafmonumenten.

Vrijwilligers van de Stichting Anna van Ewsum (S.A.V.E.) dragen zorg voor het onderhoud van oude grafmonumenten. Zij hebben een lijst opgesteld van historisch waardevolle graven en grafbedekkingen die het bewaren waard zijn.

9.3.4 Belevingswaarden

Het oude baarhuisje naast de poort is heel uitdrukkelijk aanwezig en niet uitnodigend voor een bezoek aan de begraafplaats. Het moderne strakke hekwerk is niet in stijl met het oude gebouw en het oude deel van de begraafplaats.

Vak E en F zijn ruim van opzet en hebben een parkachtige uitstraling.

Een gedenkmonument voor de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog siert de begraafplaats.

10. Begraafplaats Oostwold

10.1 Situering

Adres:	Zijpad van de Hoofdstraat.
Voormalige gemeente:	Leek.
Indeling:	De begraafplaats is ingedeeld in 4 hoofdvakken, A t/m D. Nieuwe graven worden uitgegeven in vak B. Van ouds was dit het deel waar gratis begraven werd.
Oppervlakte:	0,67 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 4 per jaar.
Bevolking:	685 inwoners.
Plattegrond:	

10.2 Dienstverlening

10.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven.
Aantal begravingen in 2019: 4 graven.
Begraafcapaciteit: Ruim voldoende.

Door het actieve ruimingsbeleid van de voormalige gemeente Leek komen er jaarlijks nieuw uit te geven graven vrij na ruiming van graven die niet verlengd

worden. Dit aantal graven is niet stabiel en wisselt jaarlijks, hetgeen de planning van de benodigde capaciteit bemoeilijkt.

10.2.2 Asbestemmingen

Tussen vak A en B zijn langs beide zijden van het pad urnenvoorzieningen aanwezig. Er is plaats voor 10 urnengraven, waarvan er 3 zijn uitgegeven.

Er zijn twee urnenmuren met elk 13 nissen. In de eerste muur zijn nog 4 nissen vrij en in de tweede muur nog alle 13 nissen.

Er is geen verstrooiveld aanwezig.

Aantal asbestemmingen in 2019: Geen.

De capaciteit voor asbestemmingen is vooralsnog ruim voldoende.

10.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

10.2.4 Voorzieningen

Paden: Geasfalteerd. De zijpaden zijn graspaden.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Aanwezig naast de ingang.

Bedrijfsgebouw: Is aanwezig.

10.3 Waarden begraafplaats

10.3.1 Natuurwaarden

Relatief weinig groen. Beperkte biodiversiteitswaarde.

10.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

In het oude deel liggen bijzondere grafmonumenten en enkele graven hebben graftrommels.

Vrijwilligers van de Stichting Anna van Ewsum (S.A.V.E.) dragen zorg voor het onderhoud van oude grafmonumenten. Zij hebben een lijst opgesteld van historisch waardevolle graven en grafbedekkingen die het bewaren waard zijn.

10.3.3 Belevingswaarden

De begraafplaats is sober ingericht en heeft weinig bomen en struiken tussen de graven.

11. Begraafplaats Den Horn

11.1 Situering

Adres:	Dorpsstraat 66, 9832 PD Den Horn.
Voormalige gemeente:	Zuidhorn
Indeling:	De begraafplaats ligt op een rechthoekig langgerekt perceel. Aan de voorzijde ligt een rotonde met bomen in het midden. Het huidige begraafgedeelte ligt aan het eind van het perceel. Daartussen ligt een deel met oude graven. De aanleg vond plaats in 1927 en vanaf 1930 is de begraafplaats in gebruik.
Oppervlakte:	0,6 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 3 per jaar.
Bevolking:	407 inwoners.
Plattegrond:	

Rotonde met berk en Italiaanse populieren

11.2 Dienstverlening

11.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven en Kindergraven.

Aantal begravingen in 2019: 3 personen.

Begraafcapaciteit: Ruim voldoende.

11.2.2 Asbestemmingen

Rond de treurboom op het achterste deel is ruimte voor urnengraven. Deze zijn nog niet in gebruik.

Er is geen urnenmuur en geen verstrooiveld.

Aantal asbestemmingen in 2019: Geen.

De capaciteit voor urnengraven is ruim voldoende.

11.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

11.2.4 Voorzieningen

Paden: Hoofdpaden schelpen en grind en zijpaden gras.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Parkeergelegenheid naast de ingang.

Bedrijfsgebouw: Lijkenhuisje met kenmerken van de Amsterdamse School dat dateert van 1954.

11.3 Waarden begraafplaats

11.3.1 Natuurwaarden

Gering door intensief beheer. Grenst aan een parkje met speelveld.

11.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

In 2017 heeft Bureau Funeraire Adviezen een inventarisatie uitgevoerd van opvallende en historische grafbedekkingen. De resultaten staan vermeld in het gelijknamige rapport. Voor deze begraafplaats is het aantal bijzondere graven gering.

11.3.3 Belevingswaarden

Begraafplaats niet goed zichtbaar vanaf de weg en poort. Traditioneel ingericht.

12. Begraafplaats Lagemeeden Den Horn

12.1 Situering

Adres:	Ter hoogte van Nutweg 4, 9832 TE Den Horn.
Voormalige gemeente:	Zuidhorn.
Indeling:	Een begraafplaats die eenzaam gelegen ligt midden in een polder, op de plek waar in de veertiende eeuw een kapel is gesticht. Het terrein ligt ongeveer een meter hoger dan het omliggende land en heeft de vorm van een vierkant. De begraafplaats, een voormalig kerkhof, is in 1930 gesloten voor begravingen. Toch heeft in 2001 nog een bijzetting plaatsgevonden op basis van vermeende rechten.
Oppervlakte:	0,24 ha.
Begravingen:	Er vinden geen begravingen meer plaats.
Plattegrond:	

12.2 Dienstverlening

12.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven en Meervoudige graven naast elkaar met een staand monument.

Er is geen actuele grafkaart voorhanden.

Aantal begravingen in 2019: Geen.

Begraafcapaciteit: Gesloten voor nieuwe begravingen.

12.2.2 Asbestemmingen

Er zijn geen asbestemmingen aanwezig.

Aantal asbestemmingen in 2019: Geen.

De begraafplaats is gesloten voor begravingen en asbestemmingen.

12.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Een orthodox kruis als eerbetoon aan de heilige grootmartelares Margaretha waarvan de kerk die er ooit stond een relikwie bezat.

12.4 Voorzieningen

Paden: Niet aanwezig.

Watertappunten: Niet aanwezig.

Afvalbakken: Niet aanwezig.

Bankjes: Niet aanwezig.

Parkeergelegenheid: Geen parkeergelegenheid.

Bedrijfsgebouw: Niet aanwezig.

12.3 Waarden begraafplaats

12.3.1 Natuurwaarden

Een door hoge bomen omgeven kruidenrijk grasland midden in de polder. Rijk aan mossen.

12.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

Verhoogde bolling in het polderlandschap.

Standplaats van een voormalige kapel en later kerkgebouw.

Louter oude grafmonumenten.

In 2017 heeft Bureau Funeraire Adviezen een inventarisatie uitgevoerd van opvallende en historische grafbedekkingen. De resultaten staan vermeld in het gelijknamige rapport.

12.3.3 Belevingswaarden

Een verrassende cultuurhistorisch waardevol plek midden in een wijds polderlandschap.

13. Begraafplaats Aduard

13.1 Situering

Adres:	Wessel Gansfortstraat 14, 9831 RN Zuidhorn.
Voormalige gemeente:	Zuidhorn. Tot 1990 gemeente Aduard.
Indeling:	Het oudste deel dateert al van voor 1830 en heeft een ingang via een zijpad van de Kloosterlaan. Het betreft een rechthoekige indeling. Het nieuwe deel ligt achter een lage beukenhaag en heeft een eigen toegangspoort. Hier is een veel speelsere inrichting met aparte vakken en een inrichting met halve cirkels.
Oppervlakte:	1,5 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 9 per jaar.
Bevolking:	2.180 inwoners.
Plattegrond:	

Vakindeling nieuwe uitbreiding

13.2 Dienstverlening

13.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven. Nieuwe begravingen vinden hoofdzakelijk plaats in vak K t/m M nabij het verstrooiveld.

Aantal begravingen in 2019: 8 personen.

Begraafcapaciteit: Ruim voldoende. Deze begraafplaats biedt ruimte voor zorgvrije graven in het nieuwe deel.

13.2.2 Asbestemmingen

Formeel is het grasveld voor de urnenmuur bestemd voor urnengraven. Maar ook achter de urnenmuur is er ruimte in het plantsoen.

De overdekte urnenmuur telt 25 nissen waarvan er 9 leeg zijn.

De begraafplaats beschikt over een klein strooiveld met zuil voor het plaatsen van een gedenkplaatje. Tot op heden is daar 1 keer gebruik van gemaakt.

Aantal asbestemmingen in 2019: Geen.

De capaciteit voor asbestemmingen is vooralsnog ruim voldoende.

13.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

13.2.4 Voorzieningen

Paden: De meeste paden hebben een schelpen of grind bedekking. De zijpaden zijn graspaden.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Voldoende parkeergelegenheid tegenover de zijingang.

Bedrijfsgebouw: Voormalige aula en opbaarruimte in gebruik voor opslag.

13.3 Waarden begraafplaats

13.3.1 Natuurwaarden

Het nieuwe deel wordt gekenmerkt door veel groen en potenties voor een rijke biodiversiteit (vlinders, bijen, overige insecten).

13.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

Het oude deel van de begraafplaats kent een grote verscheidenheid aan bijzondere graven, grafbedekkingen en symbolen.

In 2017 heeft Bureau Funeraire Adviezen een inventarisatie uitgevoerd van opvallende en historische grafbedekkingen. De resultaten staan vermeld in het gelijknamige rapport.

Een aantal oude graven zijn in beheer bij de (voormalige) gemeente.

13.3.3 Belevingswaarden

Het oude deel heeft een historische uitstraling met een diversiteit aan oude grafmonumenten. Het nieuwste deel heeft een ruime indeling en een moderne parkachtige uitstraling.

14. Begraafplaats Den Ham

14.1 Situering

Adres:	Dominee Koppiusweg 42, 9833 PD Den Ham
Voormalige gemeente:	Zuidhorn. Tot 1990 gemeente Aduard.
Indeling:	Kerkhof rond de kerk met aan de noordzijde een iets lager gelegen nagenoeg rechthoekige uitbreiding (1919).
Oppervlakte:	0,43 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 1 per jaar.
Bevolking:	289 inwoners.
Plattegrond:	

14.2 Dienstverlening

14.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven en Keldergraven.

Aantal begravingen in 2019: Slecht 1 persoon.

Begraafcapaciteit: Voldoende voor inwoners van Den Ham.

14.2.2 Asbestemmingen

Er zijn geen urnenmuren aanwezig, wel urnengraven op de begraafplaats.

Aantal asbestemmingen in 2019: Geen.

14.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

14.2.4 Voorzieningen

Paden: Hoofdpad naar het nieuwere deel heeft een schelpenbedekking. De zijpaden zijn graspaden.

Watertappunt: Aanwezig.

Afvalbakk: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Beperkte parkeergelegenheid tegenover de ingang.

Bedrijfsgebouw: Een bakstenen lijkhuisje uit 1919.

14.3 Waarden begraafplaats

14.3.1 Natuurwaarden

Gelegen in een agrarische omgeving. Omringd door hoge bomen.

14.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

De kerk is een rijksmonument en de daarom liggende graven op het oude deel verdienen allen behouden te blijven.

Maar ook op de uitbreiding liggen enkele bijzondere graven.

In 2017 heeft Bureau Funeraire Adviezen een inventarisatie uitgevoerd van opvallende en historische grafbedekkingen. De resultaten staan vermeld in het gelijknamige rapport.

14.3.3 Belevingswaarden

Ondanks de uitbreiding heeft de plek nog volop charme en een unieke uitstraling.

15. Begraafplaats Saaksum

15.1 Situering

Adres:	Roodehaansterweg 6, 9886 PJ Saaksum.
Voormalige gemeente:	Zuidhorn.
Indeling:	Het oudste deel ligt rond de kerk en dateert van rond 1550. Rond 1870 is het kerkhof vergroot naar het oosten. Vanaf 1898 is dit deel overgedragen aan de gemeente.
Oppervlakte:	0,26 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 1 per jaar.
Bevolking:	96 inwoners.
Plattegrond:	

15.2 Dienstverlening

15.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven.

Aan de rechterzijde van het pad vanaf de hoofdweg zijn nog een 15-tal graven vrij.
Aantal begravingen in 2019: Geen.

Begraafcapaciteit: Gering, slechts 15 lege plekken resteren plus nog enkele grafplekken die reeds zijn uitgegeven voor bijzettingen. Vanaf 2022 wordt het verlengingsbeleid van kracht en komen er mogelijk oude graven vrij waar opnieuw begraven kan worden.

15.2.2 Asbestemmingen

Er zijn geen asbestemmingen beschikbaar.

Aantal asbestemmingen in 2019: Geen.

Gezien de historische waarden van de begraafplaats zijn asbestemmingen op deze begraafplaats niet passend.

15.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

15.2.4 Voorzieningen

Paden: Hoofdpad grind en de overige tussenruimten zijn ingezaaid met gras.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Er zijn parkeervakken nabij de ingang.

Bedrijfsgebouw: Voormalig lijkhuisje is aanwezig en in gebruik voor opslag.

15.3 Waarden begraafplaats

15.3.1 Natuurwaarden

Gering gezien het open karakter. Wel zijn er bijzondere varens aanwezig.

15.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

De kerk en het kerkhof hebben grote historische waarden. De toren is eigendom van de gemeente.

In 2017 heeft Bureau Funeraire Adviezen een inventarisatie uitgevoerd van opvallende en historische grafbedekkingen. De resultaten staan vermeld in het gelijknamige rapport.

Enkele recentere grafmonumenten hebben een moderne uitvoering en zijn in sterk contrast met de oudere monumenten.

Op een deel van de begraafplaats liggen graven zonder grafbedekking. Deze zijn grotendeels uitgegeven voor onbepaalde tijd.

15.3.3 Belevingswaarden

Een kleinschalig dorpskerkhof met een rijke geschiedenis.

16. Begraafplaats Oldehove

16.1 Situering

Adres:	Niehoofsterweg 27, 9883 RG Oldehove.
Voormalige gemeente:	Zuidhorn. Tot 1990 Oldehove.
Indeling:	Een rechthoekige begraafplaats langs de Niehoofsterweg. De oude ingang komt uit op het middenpad van de oude begraafplaats. De nieuwe ingang op een ruime parkeerplaats tussen het oude en nieuwe deel. Het oude deel bestaat uit 4 vakken, de twee nabij de ingang voor particuliere (eigen) graven en de twee achterste voor onvermogenen. De nieuwe uitbreiding aan de zuidzijde dateert van 2008.
Oppervlakte:	1,5 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 8 per jaar.
Bevolking:	1538 inwoners.
Plattegrond:	

16.2 Dienstverlening

16.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven.
Aantal begravingen in 2019: 8 personen.
Begraafcapaciteit: Zeer ruim. De nieuwe vakken zijn nog maar voor een zeer klein deel in gebruik. Het nieuwe deel is uitermate geschikt voor de uitgifte van onderhoudsvrije graven en kan hierin voor meerdere kernen een functie vervullen.

16.2.2 Asbestemmingen

Er zijn geen urnengraven en urnenmuren beschikbaar.

Recent is een verstrooiveld aangelegd en een zuil geplaatst voor gedenkplaatjes.

Aantal asbestemmingen in 2019: Geen

Er is voldoende ruimte voor de aanleg van een veld met urnengraven, bijvoorbeeld in de nabijheid van het verstrooiveld.

16.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

16.2.4 Voorzieningen

Paden: De hoofdpaden zijn van schelpen en deels asfalt. De zijpaden zijn graspaden.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Er zijn minimaal 11 officiële parkeerplaatsen aan beide zijden van de nieuwe toegangsweg, 22 in totaal. In piekperioden is er ruimte voor extra vervoersmiddelen aan het eind van de oprijlaan.

Bedrijfsgebouw: Het lijkenhuisje staat in het verlengde van de ingang aan het centrale pad.

16.3 Waarden begraafplaats

16.3.1 Natuurwaarden

Gering.

16.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

In 2017 heeft Bureau Funeraire Adviezen een inventarisatie uitgevoerd van opvallende en historische grafbedekkingen. De resultaten staan vermeld in het gelijknamige rapport.

16.3.3 Belevingswaarden

Het oude deel is traditioneel van opzet. Het nieuwe deel is nog jong, weids en vrij kaal, met grotendeels een grasvegetatie.

17. Begraafplaats Niehove

17.1 Situering

Adres:	Rikkerdaweg, 9884 BP Niehove.
Voormalige gemeente:	Zuidhorn. Tot 1990 Oldehove.
Indeling:	Gelegen buiten het dorp te midden van weilanden. Rechthoekig perceel, met aan het begin en in het midden een padenrotonde. Er zijn vier vakken, de voorste twee voor de onvermogenen en de achterste twee voor particuliere graven. Op de eerste twee vakken zijn nauwelijks monumenten aanwezig.
Oppervlakte:	0,52 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 1 per jaar.
Bevolking:	244 inwoners.
Plattegrond:	

Bedrijfsgebouw: Aan het eind van de begraafplaats bevindt zich een voormalig lijkenhuisje (1963).

17.3 Waarden begraafplaats

17.3.1 Natuurwaarden

Interessante biotoop tussen cultuurlandschap, als stiltegebied en bij extensief beheer ook voor biodiversiteit.

17.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

De oudste grafmonumenten dateren van 1880. Enkele monumenten zijn sterk in verval.

In 2017 heeft Bureau Funeraire Adviezen een inventarisatie uitgevoerd van opvallende en historische grafbedekkingen. De resultaten staan vermeld in het gelijknamige rapport. Voor deze begraafplaats is het aantal bijzondere graven gering.

17.3.3 Belevingswaarden

Enigszins desolaat, gezien de sombere uitstraling van de voorste twee vakken en de relatief grote afstand tot de woonkern (500 m). De haag is recent zeer ingrijpend teruggesnoeid waardoor het beschermende karakter verdwenen is. Intentie is de haag weer tot volle wasdom te laten komen.

18. Kommerzijl nieuwe begraafplaats

18.1 Situering

Adres:	Hogeweg 8, 9881 TD Kommerzijl.
Voormalige gemeente:	Zuidhorn.
Indeling:	Landelijk gelegen rechthoekige begraafplaats met een centrale as in het midden. Er zijn vier secties. Het grafvak links van de poort was bestemd voor onvermogenen en dat is mede de rede waarom er weinig monumenten staan.
Oppervlakte:	0,64 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 5 per jaar.
Bevolking:	560 inwoners.
Plattegrond:	

18.2 Dienstverlening

18.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven. Kindergraven liggen tussen de andere graven, niet in een apart hofje.

Aantal begravingen in 2019: 6 personen.

Begraafcapaciteit: Ruim voldoende. Er zijn nog een 80 tal graven vrij aan de achterzijde van de begraafplaats, 60 links van het pad en 20 rechts van het pad.

18.2.2 Asbestemmingen

Een urnenmuur is niet aanwezig.

Wel is er aan het eind van de begraafplaats een verstrooiveldje met een zuil voor het aanbrengen van gedenkplaatjes voor personen van wie de as verstrooid is. Er zijn 12 plaatjes beschikbaar, waarvan er nul in gebruik zijn.

Daarnaast is in een apart deel ruimte voor 20 urnengraven.

Aantal asbestemmingen in 2019: Geen.

De capaciteit voor asbestemmingen bestaat voornamelijk uit een strooiveld. Alle naamplaatjes op de zuil zijn nog beschikbaar.

18.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

18.2.4 Voorzieningen

Paden: Hoofdpad is geasfalteerd. De zijpaden van het oude deel zijn overwegend graspaden en die van het nieuwe deel schelpenpaden.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Beperkte parkeergelegenheid langs de hoofdweg.

Bedrijfsgebouw: Een lijkenhuisje is aanwezig.

18.3 Waarden begraafplaats

18.3.1 Natuurwaarden

De begraafplaats wordt omgeven door een sloot en heeft een groen karakter.

18.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

De aanwezige grafmonumenten zijn sober.

In 2017 heeft Bureau Funeraire Adviezen een inventarisatie uitgevoerd van opvallende en historische grafbedekkingen. De resultaten staan vermeld in het gelijknamige rapport.

18.3.3 Belevingswaarden

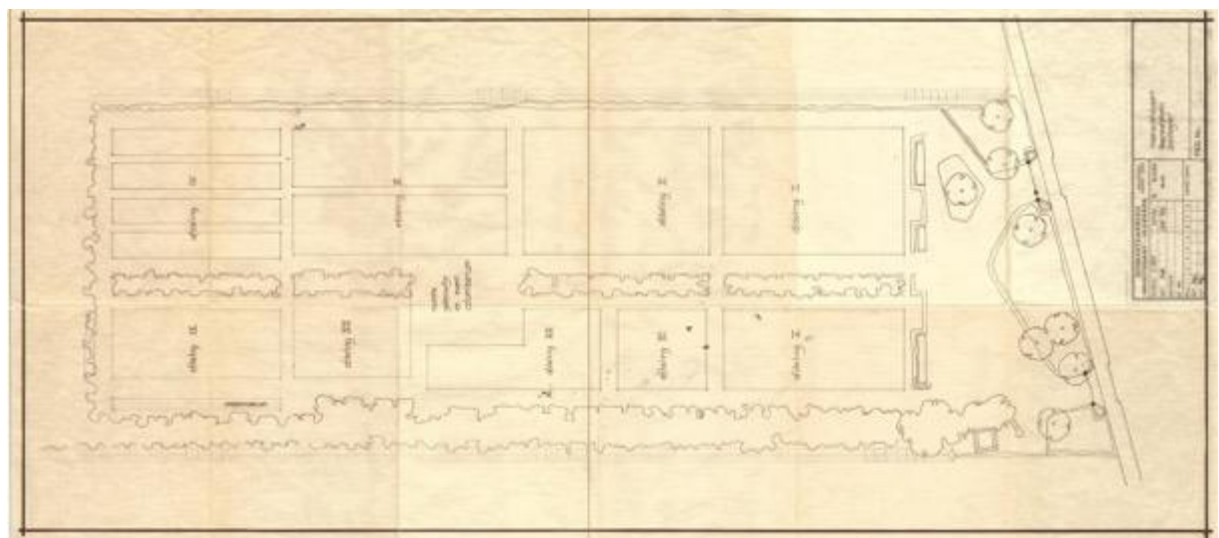
Een groene traditionele dorpsbegraafplaats met weinig bijzondere waarden.

19. Begraafplaats Grijpskerk

19.1 Situering

Adres:	Oosterkade 1, 9843 AG Grijpskerk.
Voormalige gemeente:	Zuidhorn.
Indeling:	De begraafplaats ligt te midden van de bebouwing. Het voorste deel is al in gebruik vanaf 1867. Het heeft 2 vakken, rechts voor particuliere (eigen) graven en links voor de minder vermogenden. In 1881 zijn 120 grafplekken afgestaan aan de joodse gemeente in Grijpskerk. Dit deel ligt sinds de laatste uitbreiding midden tussen andere vakken en is bij de gemeente in beheer. Het achterste deel (in oostelijke richting) is vanaf 1929 in gebruik. Vanaf begin jaren 90 is een deel rechts van het hoofdpad bij de oude ingang geruimd en opnieuw ingericht met een kleine uitbreiding. Dit deel heeft een opvallend afwijkende indeling en padenstructuur.
Oppervlakte:	2,1 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 13 per jaar.
Bevolking:	2.724 inwoners.
Plattegrond:	

19.2 Dienstverlening

19.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven.

Het is onduidelijk hoeveel grafplekken nog beschikbaar zijn. Er zijn nog enkele kleine veldjes in de laatste uitbreiding leeg.

De beschikbare capaciteit zal vooral afhangen van het aantal te ruimen graven vanaf 2022 wanneer het verlengingsbeleid effectief wordt.

Aantal begravingen in 2019: 11 personen.

Begraafcapaciteit: Onbekend en onzeker. De verwachting is dat er bij ongewijzigd beleid over enkele jaren extra capaciteit nodig is.

Er is een apart kinderhofje en een apart Joods gedeelte.

19.2.2 Asbestemmingen

Er is een hofje voor urnengraven op het nieuwste deel.

Er zijn geen urnenmuren.

Wel is er een verstrooiveld met zuil voor gedenkplaatjes.

Aantal asbestemmingen in 2019: 1 asverstrooiing.

Er zijn voldoende urnengraven, maar geen urnennissen. Wel is er voldoende ruimte voor de plaatsing van een gedenkplaatje op een zuil.

19.2.3 Algemene herdenkingszuilen

De klokkenstoel is tevens een gedenkmomument voor de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog.

19.2.4 Voorzieningen

Paden: Geasfalteerd of voorzien van schelpen.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Ruime parkeergelegenheid bij de ingang.

Bedrijfsgebouw: Lijkhuisje is aanwezig.

19.3 Waarden begraafplaats

19.3.1 Natuurwaarden

Groene oase midden in de dorpskern.

19.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

Links van de oude ingang ligt een veld vol met historisch waardevolle graven en grafmonumenten. In 2017 heeft Bureau Funeraire Adviezen een inventarisatie uitgevoerd van opvallende en historische grafbedekkingen. De resultaten staan vermeld in het gelijknamige rapport.

Op de overgang van het oude en nieuwe deel bevindt zich een klokkenstoel.

19.3.3 Belevingswaarden

De begraafplaats heeft een parkachtige uitstraling. Zowel het groene karakter als de historische waarden zijn beeldbepalend.

20. Begraafplaats Visvliet

20.1 Situering

Adres:	Heirweg 3, 9845 AA Visvliet.
Voormalige gemeente:	Zuidhorn.
Indeling:	De begraafplaats is gelegen ten oosten van het dorp langs de provinciale weg naar Groningen. Het oude deel ligt aan de linkerkant en heeft een eigen klein hekje als toegang. Vanaf de nieuwe poort loopt een breed pad naar het achterste deel van de begraafplaats waar de nieuwe grafvakken liggen.
Oppervlakte:	0,9 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 5 per jaar.
Bevolking:	Visvliet 309 inwoners en Pieterzijl 243, totaal 552.
Plattegrond:	

20.2 Dienstverlening

20.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven.

Aantal begravingen in 2019: 8 personen.

Begraafcapaciteit: Voldoende. Er zijn nog een 30-tal nieuw uit te geven graven beschikbaar. Vanaf 2022 waarschijnlijk extra ruimte door het vrij komen van oude graven die niet verlengd worden.

20.2.2 Asbestemmingen

Er zijn geen aparte urnengraven en geen urnenmuren aanwezig.

Wel is er een verstrooiveld.

Aantal asbestemmingen in 2019: Geen.

Capaciteit asbestemmingen: Er is vooralsnog geen ruimte voor asbestemmingen, met uitzondering van asverstrooiingen.

20.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Aan het eind van de begraafplaats, op de rotonde, bevindt zich een monument voor de slachtoffers van de 2^e Wereldoorlog.

20.2.4 Voorzieningen

Paden: Deels geasfalteerd en deels grindpaden.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Ruime parkeergelegenheid aan beide zijden van de ingang.

Bedrijfsgebouw: Voormalig lijkhuisje is aanwezig en in gebruik als opslagruimte.

20.3 Waarden begraafplaats

20.3.1 Natuurwaarden

Groene begraafplaats. Geen bijzondere natuurwaarden.

20.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

In 2017 heeft Bureau Funeraire Adviezen een inventarisatie uitgevoerd van opvallende en historische grafbedekkingen. De resultaten staan vermeld in het gelijknamige rapport.

20.3.3 Belevingswaarden

Sobere dorpsbegraafplaats.

21. Begraafplaats Niezijl

21.1 Situering

Adres:	Groningerstraatweg, 9843 TA Niezijl.
Voormalige gemeente:	Zuidhorn.
Indeling:	Het oude deel langs de straatkant bestaat uit twee rechthoekige vakken, ter weerszijde van een centraal pad. De uitbreiding op het achterste deel dateert van 1960.
Oppervlakte:	0,79 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 7 per jaar.
Bevolking:	1.415 inwoners.
Plattegrond:	

Karakteristiek is de laan met leibomen

21.2 Dienstverlening

21.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven.

Aantal begravingen in 2019: 6 personen.

Begraafcapaciteit: Ruim voldoende. De achterste veldjes zijn nog nagenoeg leeg.

21.2.2 Asbestemmingen

Er zijn geen urnengraven aanwezig.

Wel is er ruimte voor de plaatsing van asbussen in een bloemvormige zuil en het verstrooien van as in het gras aan beide zijde van het object.

Een zuil voor herdenkingsplaatjes ontbreekt. Van de zeven nissen is er slechts 1 in gebruik.

Aantal asbestemmingen in 2019: 1 asbusbijzetting in zuil.

De capaciteit voor asbestemmingen is vooralsnog ruim voldoende, urnengraven uitgezonderd.

21.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

21.2.4 Voorzieningen

Paden: Geasfalteerd. De zijpaden zijn overwegend graspaden. De rode gravel tussen de graven van het oude deel zijn in 2014 vervangen door gras.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Aan beide zijden van de ingang.

Bedrijfsgebouw: Lijkhuisje is aanwezig en in gebruik als opslagruimte.

21.3 Waarden begraafplaats

21.3.1 Natuurwaarden

Op en rond de begraafplaats bevinden zich veel nesten van roeken in Essenbomen. De nesten van roeken zijn beschermd. De uitwerpselen veroorzaken veel overlast op de grafbedekkingen.

21.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

Op het oude deel zijn waardevolle monumenten aanwezig. In 2017 heeft Bureau Funeraire Adviezen een inventarisatie uitgevoerd van opvallende en historische grafbedekkingen. De resultaten staan vermeld in het gelijknamige rapport.

21.3.3 Belevingswaarden

Een groene begraafplaats. De vele roeken bezorgen de begraafplaats met hun luidruchtige onderlinge communicatie een enigszins luguber karakter. In het verleden werden roeken vaak vervolgd om vermeende 'kwaaden eigenschappen'.

22. Begraafplaats Noordhorn

22.1 Situering

Adres: Noorderweg ter hoogte van nr. 53, 9804 RL Noordhorn.
Voormalige gemeente: ZuidHorn.
Indeling: De oorspronkelijke begraafplaats bestond uit 4 vakken, vak A en C aan de linkerzijde van het pad en vak B en D aan de rechterzijde. Later zijn er uitbreidingen gerealiseerd in westelijke richting, vak E en F, en in noordelijke richting vak G, H en I.

Oppervlakte: 0,93 ha.
Begravingen: Gemiddeld 5 per jaar.
Bevolking: 1.485 inwoners.
Plattegrond:

22.2 Dienstverlening

22.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven.

Aantal begravingen in 2019: 4 personen.

Begraafcapaciteit: Voldoende. Minimaal 70 nieuwe graven beschikbaar.

Vanaf 2022 komen er waarschijnlijk extra graven vrij als gevolg van het ruimingenbeleid.

22.2.2 Asbestemmingen

Aan het eind van vak C zijn asbestemmingen aanwezig, urnengraven en een verstrooiveld.

Er is ruimte voor 2 x 7 urnengraven, en daarvan zijn 3 urnengraven in gebruik. De urnengraven zijn gelegen in gras en een toegangspad ontbreekt.

Bij het verstrooiveld is een bankje geplaatst. Een herdenkingszuil voor gedenkplaatjes ontbreekt.

Aantal asbestemmingen in 2019: Geen.

De capaciteit voor urnengraven is voornamelijk ruim voldoende. Een zuil voor gedenkplaatjes bij het asverstrooiveld ontbreekt.

22.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

22.2.4 Voorzieningen

Paden: Geasfalteerd. De zijpaden zijn overwegend graspaden.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Beperkte parkeergelegenheid langs de hoofdweg.

Bedrijfsgebouw: Voormalig lijkhuisje is in gebruik als opslagruimte.

22.3 Waarden begraafplaats

22.3.1 Natuurwaarden

De begraafplaats grenst aan 3 zijden aan weilanden en is omgeven door hagen met her en der een boom. Op de begraafplaats zijn o.a. Beuken en lindebomen aanwezig. Geen verdere bijzondere natuurwaarden waargenomen.

22.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

De begraafplaats telt een groot aantal bijzondere graven en grafbedekkingen en een grote variëteit variërende van liggende gedenkstenen tot grafmonumenten met hekwerken.

In 2017 heeft Bureau Funeraire Adviezen een inventarisatie uitgevoerd van opvallende en historische grafbedekkingen. De resultaten staan vermeld in het gelijknamige rapport. Bijzonder zijn een viertal goed onderhouden graftrommels die voorkomen.

Vrijwilligers zijn betrokken bij het onderhoud van oude monumenten.

Een deel van de oorspronkelijke padenstructuur is verdwenen.

22.3.3 Belevingswaarden

Dorpsbegraafplaats. Op het oude deel van de begraafplaats waant men zich in een historisch openluchtmuseum gezien de diversiteit aan oude grafbedekkingen. Het nieuwe deel is traditioneel van opzet met een rechte lijnenstructuur.

23. Begraafplaats Zuidhorn Jellemaweg

23.1 Situering

Adres: Jellemaweg 40, 9801 CL Zuidhorn.
Voormalige gemeente: Zuidhorn.
Indeling: De oude begraafplaats van Zuidhorn ligt midden in de bebouwde kern van Zuidhorn en bestond uit 4 grote vakken die gescheiden werden door een breed pad met opgaande bomen. Later zijn er aan de westzijde nog twee extra vakken bijgekomen. In de loop der jaren is veel van de structuur verdwenen. Het toegangspad loopt naast de begraafplaats tot halweg het achterste deel waar het lijkhuisje zich bevindt. Voorheen was daar ook een woning van de grafdelver, maar deze is gesloopt.

Oppervlakte: 0.84 ha.
Begravingen: Geen.
Plattegrond:

23.2 Dienstverlening

23.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven en Keldergraven. Vanaf de zestiger jaren wordt er nauwelijks meer begraven.

Aantal begravingen in 2019: Geen.

Begraafcapaciteit: Nieuwe graven zijn niet meer voorhanden.

23.2.2 Asbestemmingen

Er zijn geen asbestemmingen aanwezig.

Aantal asbestemmingen in 2019: Geen.

Er is geen capaciteit voor asbestemmingen.

23.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

23.2.4 Voorzieningen

Paden: De meeste paden zijn van gras. De toegangsweg heeft een schelpenbedekking.

Watertappunt: Aanwezig.

Afvalbakken: Niet aanwezig.

Bankjes: Niet aanwezig.

Parkeergelegenheid: Ruime parkeergelegenheid in de straat parallel aan de toegangsweg.

Bedrijfsgebouw: Er zijn twee bouwwerken, een wit lijkhuisje en de restanten van het voormalige lijkhuisje.

23.3 Waarden begraafplaats

23.3.1 Natuurwaarden

De oude begraafplaats is een oase van rust midden in een woonwijk. Het kruidenrijke gras en de aanwezige bomen bieden voorwaarden voor een brede biodiversiteit. Een uilenkast is aangebracht.

23.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

De meeste graven en hun grafbedekkingen hebben een historische status. In 2017 heeft Bureau Funeraire Adviezen een inventarisatie uitgevoerd van opvallende en historische grafbedekkingen. De resultaten staan vermeld in het gelijknamige rapport. Een aantal grafbedekkingen is in verval.

23.3.3 Belevingswaarden

Een historisch funerair openluchtmuseum en stiltegebied.

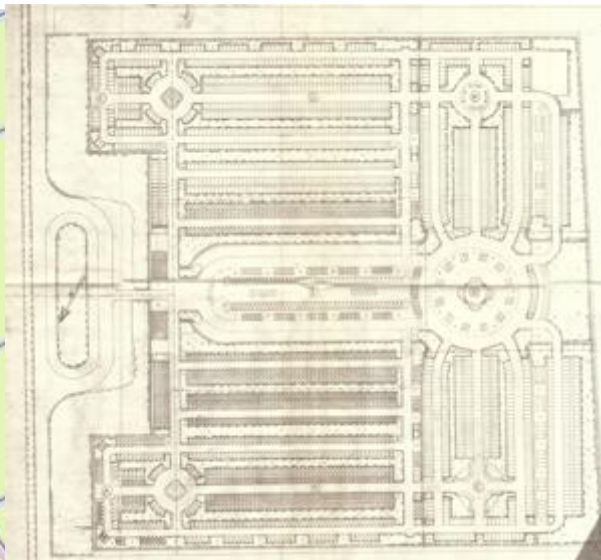
24. Begraafplaats Zuidhorn Klinckemalaan

24.1 Situering

Adres: Klinckemalaan 25, 9801 CA Zuidhorn.
Voormalige gemeente: Zuidhorn.
Indeling: Een rechthoekige begraafplaats met brede paden en ruime opzet. Bij de ingang zijn grafmonumenten nog nauwelijks in beeld.

Het nieuwe gedeelte, gelegen in het verlengde van het hoofdpad, is vanaf 2004 in gebruik en heeft een andere, moderne vormgeving en structuur.
Plattegrond eerste en tweede deel:

Oppervlakte: 2,5 ha.
Begravingen: Gemiddeld 30 per jaar.
Bevolking: Zuidhorn 8.058 inwoners en Brilt 1.457 inwoners.

24.2 Dienstverlening

24.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven. Zowel op het nieuwe deel als het oude deel zijn speciale hofjes voor kindergraven. Op het oude deel zijn ze gesitueerd rond de cirkels in de rechter en linker hoek en het daaraan grenzende deel.

In het nieuwe deel zijn voorlopig nog voldoende nieuwe graven beschikbaar.

Extra capaciteit is te creëren bij de rotonde rond de rododendrons en onderhoudsvrije graven in de tussenruimte van de twee paden op het oude deel. In het oorspronkelijke ontwerp zijn daar 50 graven ingepland. Onderhoudsvrije graven hebben nauwelijks invloed op de huidige ruime indeling en uitstraling.

Extra optie zijn natuurgraven in het bosplantsoen aan weerszijde van de poort. Met houtsnippers kan een pad worden uitgezet. Voor de grafdeelfmachine is een flexibele ingang aan de zijde van het parkeerterrein nodig en voor bezoekers een smallere ingang op de begraafplaats zelf achter de bedrijfsgebouwen.

Aantal begravingen in 2019: 33 personen.

Begraafcapaciteit: Of het aantal nieuwe graven voldoende zal zijn in de verdere toekomst is sterk afhankelijk van het aantal bestaande graven dat na 2022 geruimd kan worden als gevolg van het ruimingsbeleid.

In het recente verleden zijn er plannen en onderhandelingen geweest over de aankoop van een aangrenzend weiland als extra uitbreiding van de begraafplaats. Gezien de huidige daling van het aantal begravenissen en het naar verwachting vrijkomen van reeds bestaande graven lijkt uitbreiding op korte termijn niet urgent. Extra reserves zijn inbreimogelijkheden in de zeer ruim opgezette groene vakken tussen graven binnen eenzelfde rij en Zorgvrije graven in het plantsoen links en rechts van de ingang.

24.2.2 Asbestemmingen

Aan het eind van de uitbreiding bevinden zich in het centrale deel een groot aantal urnengraven rond de twee cirkels van het urnenhofje en evenzo in de buitenrand van het hofje. Het betreft 75 tot 90 urnengraven.

Links van de rotonde met de rododendrons bevindt zich een verstrooiveld met zuil voor het plaatsen van gedenkplaatjes.

Op de begraafplaats zijn geen urnenmuren aanwezig.

Aantal asbestemmingen in 2019:

De capaciteit voor urnengraven en ruimte voor gedenkplaatjes bij het strooiveld zijn voorsnog ruim voldoende.

24.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

24.2.4 Voorzieningen

Paden: Hoofdpaden overwegend schelpen en gras tussen de graven.
Watertappunten: Aanwezig bij poort en medio 2020 ook op achterste deel.
Afvalbakken: Aanwezig.
Bankjes: Aanwezig.
Parkeergelegenheid: Ruime parkeergelegenheid bij de ingang.
Bedrijfsgebouw: Twee gebouwtjes aan weerszijde van de poort, voorheen in gebruik als lijkhuisje en als wachtruimte.

24.3 Waarden begraafplaats

24.3.1 Natuurwaarden

Het betreft een ruim opgezette begraafplaats met een diversiteit aan groen. Aan beide zijden van de poort heeft zich een brede strook bosplantsoen ontwikkeld. Aan de rechterzijde, linkerzijde en achterzijde wordt de begraafplaats omringd door een brede sloot. Broedkast voor torenvalk is opgehangen. Met regelmaat wordt een ransuil waargenomen.

24.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

In 2017 heeft Bureau Funeraire Adviezen een inventarisatie uitgevoerd van opvallende en historische grafbedekkingen. De resultaten staan vermeld in het gelijknamige rapport. Voor deze begraafplaats is het aantal bijzondere graven gering.

24.3.3 Belevingswaarden

De begraafplaats heeft een parkachtige uitstraling, de allure van een volwaardig multifunctioneel gedenkpark met een diversiteit aan gedenkmogelijkheden.

25. Begraafplaats Ezinge

25.1 Situering

Adres:	Allersmaweg 29, 9891 BB Ezinge.
Voormalige gemeente:	Winsum.
Indeling:	Rechthoekig perceel met een rotonde met zitbanken net na de ingang. Het oude deel heeft 4 vakken (A t/m D) en bevindt zich links van de huidige ingang. Rechts bevinden zich de recentere vakken E en F.
Oppervlakte:	0,6 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 6 per jaar.
Bevolking Ezinge:	799 inwoners.
Plattegrond:	

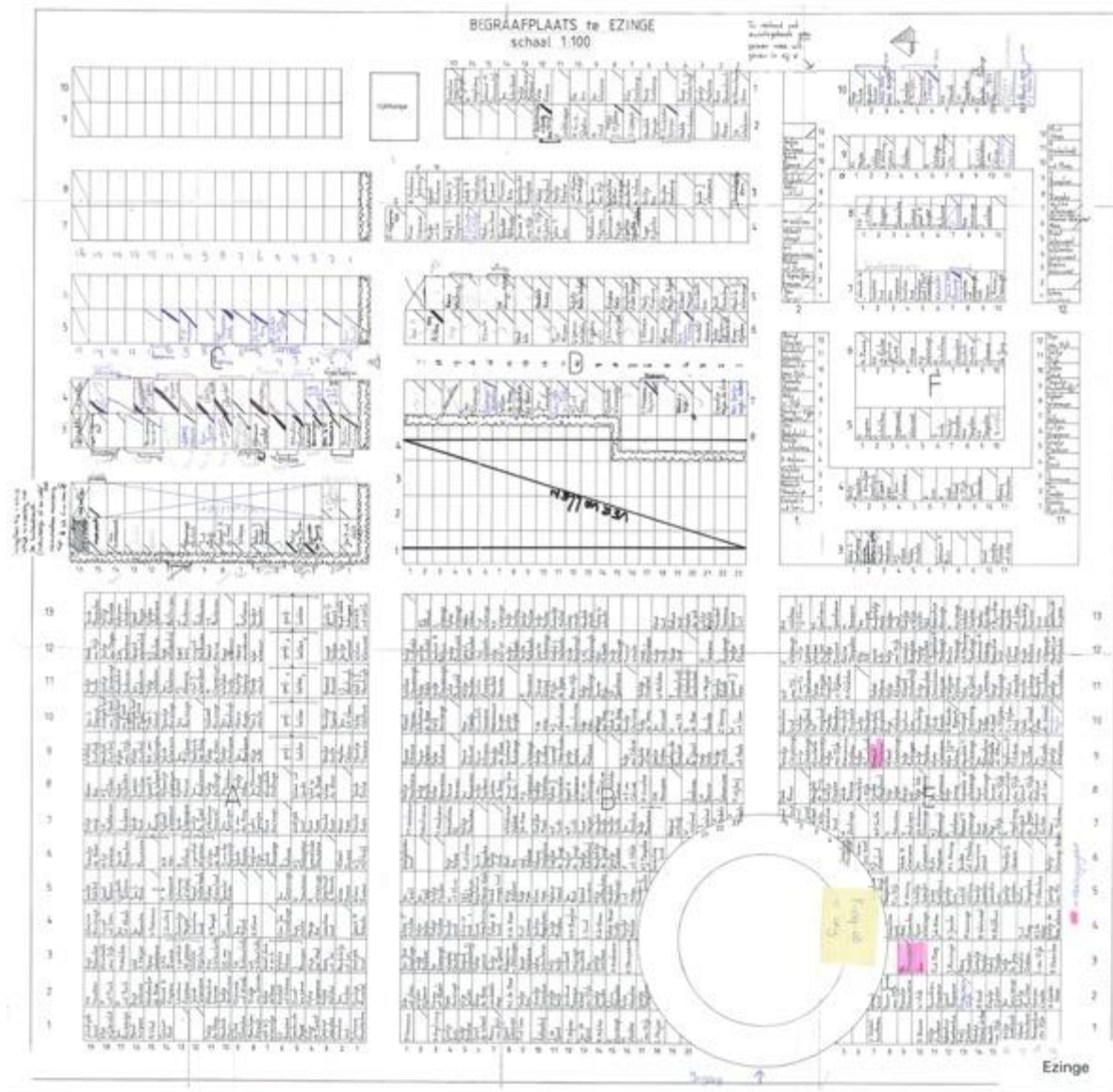
25.2 Dienstverlening

25.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven. De beschikbare grafkaart is niet actueel.

Het is onduidelijk hoeveel graven nog vrij zijn omdat de grafnummering in de oudere vakken niet klopt en omdat naar het zich voordoet vak C alleen maar bovengronds geruimd is, dan wel te ondiep geschud, terwijl er wel nieuwe graven zijn ingetekend op de kaart. Bovendien is de tussenruimte tussen graven groter dan de afmetingen op de kaart.

Het gedeelte met vervallen graven op de kaart betreft oorspronkelijke huurgraven, de huidige algemene graven. Aangezien die niet meer aangeboden worden kunnen op dit deel graven uitgegeven worden als particulier graf.

Aantal begravingen in 2019: 6 personen.

Begraafcapaciteit: Voldoende. Vanaf 2023 komen er bestaande graven vrij bij het niet verlengen van aflopende grafrechten.

25.2.2 Asbestemmingen

Op de begraafplaats zijn geen officiële urnengraven aanwezig, maar op meerdere vakken zijn wel urnengraven uitgegeven in bestaande grafplekken.

Er is geen urnenmuur.

Er is geen verstrooiveld.

Aantal asbestemmingen in 2019: Geen.

Er zijn geen voorzieningen voor asbestemmingen aanwezig.

25.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

25.2.4 Voorzieningen

Paden: Hoofdpaden hebben een schelpenbedekking. Op het oude deel zijn de schelpenpaden ingezaaid met gras.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Parkeergelegenheid schuin tegenover de ingang.

Bedrijfsgebouw: Voormalig lijkhuysje is aanwezig en in gebruik als opslagruimte.

25.3 Waarden begraafplaats

25.3.1 Natuurwaarden

Zeer gering. Bij de poort is een Treur Es geplant. De meeste bomen in de omringende haag zijn enkele jaren terug gekapt. Er zijn plannen voor de aanplant van 28 nieuwe bomen.

25.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

Op de oude delen zijn oude graven en bijzondere grafmonumenten aanwezig. Een inventarisatie van cultuurhistorisch waardevolle objecten ontbreekt.

Een niet georganiseerde vrijwilliger knapt oude graven op, soms tegen betaling in opdracht van nabestaanden.

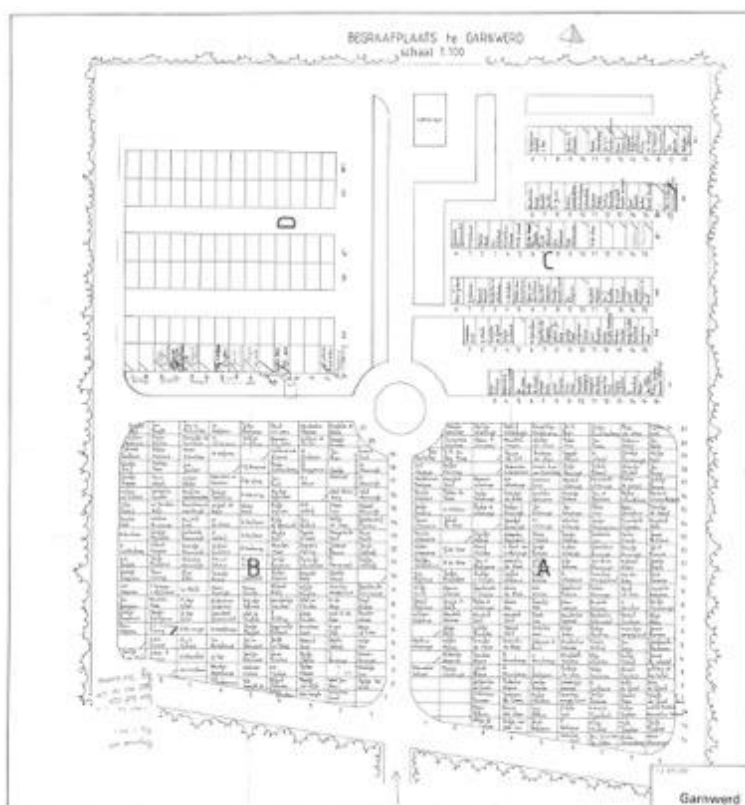
25.3.3 Belevingswaarden

Traditioneel ogende dorpsbegraafplaats. Tijdens het beheer door de voormalige gemeente Winsum is veel achterstallig onderhoud ontstaan.

26. Begraafplaats Garnwerd

26.1 Situering

Adres:	Ter hoogte van Hunzeweg 68, 9893 PD Garnwerd.
Voormalige gemeente:	Winsum.
Indeling:	Vanaf de poort links en rechts het oude deel (vak A en B) met een rotonde in het midden. Daarachter de nieuwe vakken C en D met de ligging van de rijen haaks op vak A en B.
Oppervlakte:	0,35 ha.
Begravingen:	Gemiddeld minder dan 1 per jaar.
Bevolking Garnwerd:	439 inwoners.
Plattegrond:	

26.2 Dienstverlening

26.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven en Keldergraven. Het aantal beschikbare graven bedraagt meer dan 100.

Een niet volledig geactualiseerde grafkaart is bijgevoegd.

Aantal begravingen in 2019: Geen.

Begraafcapaciteit: Overcapaciteit. Meer dan 100 graven zijn beschikbaar.

26.2.2 Asbestemmingen

Er zijn geen urnengraven en urnenmuren beschikbaar.

Er is geen verstrooiveld.

Aantal asbestemmingen in 2019: Geen.

Er zijn geen formele asbestemmingen aanwezig. Er is voldoende ruimte voor een nieuw veld met urnengraven en een verstrooiveld.

26.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

26.2.4 Voorzieningen

Paden: Hoofdpaden grind en de zijpaden graspaden.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Aanwezig naast de ingang.

Bedrijfsgebouw: Voormalig lijkhuysje is nu in gebruik als berging en opslag.

26.3 Waarden begraafplaats

26.3.1 Natuurwaarden

Zeer gering.

26.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

Veel oude monumenten zijn slecht verzorgd of in verval.

Er heeft nog geen inventarisatie plaatsgevonden van cultuurhistorisch waardevol te behouden graven en monumenten.

26.3.3 Belevingswaarden

De vele sterk vervallen grafmonumenten en hekwerken geven het beeld van een verwaarloosde begraafplaats.

27. Begraafplaats Feerwerd

27.1 Situering

Adres:	Zijlsterweg 2, 9892 PK Feerwerd.
Voormalige gemeente:	Winsum.
Indeling:	Het linkerdeel en rechterdeel van de begraafplaats net na de poort (vak A en B) is het oudste deel. Van recentere datum zijn vak C t/m E die een ruimere opzet hebben met rijen tussen de paden en grotere grafoppervlakten.
Oppervlakte:	0,33 ha.
Begravingen:	Gemiddeld 2 per jaar.
Bevolking:	315 inwoners.
Plattegrond:	

27.2 Dienstverlening

27.2.1 Graven

Voorkomende typen zijn Enkelgraven, Dubbelgraven, Kindergraven. De kindergraven liggen verspreid tussen de volwassen graven.

Aantal begravingen in 2019: 3 personen.

Begraafcapaciteit: Er is geen exacte informatie over het aantal vrije graven, maar alle velden zijn nagenoeg vol. Dit betekent dat er op termijn geen nieuwe graven meer beschikbaar zijn. Tijdelijk worden een twintigtal extra grafplekken gecreëerd op inbreiplaatsen door het verwijderen van struiken in bestaande rijen en bij het opofferen van de paden tussen blok D en E. Door het nieuwe ruimingsbeleid dat vanaf 2023 actief wordt zullen waarschijnlijk bestaande graven vrijkomen om opnieuw uitgeven te worden.

27.2.2 Asbestemmingen

Op de begraafplaats zijn geen urnengraven en geen urnemuren aanwezig. Er is geen verstrooiveld.

Aantal asbestemmingen in 2019: Nul.

Er zijn geen voorzieningen voor asbestemmingen.

27.2.3 Algemene herdenkingszuilen

Niet aanwezig.

27.2.4 Voorzieningen

Paden: Hoofdpad is een grindpad en de zijpaden zijn recent ingezaaid met gras.

Watertappunten: Aanwezig.

Afvalbakken: Aanwezig.

Bankjes: Aanwezig.

Parkeergelegenheid: Parkeergelegenheid naast de ingang.

Bedrijfsgebouw: Niet aanwezig.

27.3 Waarden begraafplaats

27.3.1 Natuurwaarden

Een groene oase in een agrarisch cultuurlandschap. Extensief beheer vergroot de biodiversiteit.

27.3.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

In de oudere delen bevinden zich historisch waardevolle monumenten. Velen zijn verwaarloosd en in verval. Er zijn geen vrijwilligers actief die oude graven opknappen.

27.3.3 Belevingswaarden

De dorpsbegraafplaats is in de voorgaande jaren matig tot slecht onderhouden. Tezamen met de vervallen monumenten maakt dat een rommelige en slordige indruk.

Momenteel vindt een inhaalslag plaats om de paden te vergroenen en minder onkruidgevoelig te maken.